

Handläggare
Solveig BlidTill
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd

Telefon: 08-508 14 552

Tertialrapport Tertial 1 2017 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Tertialrapport 1 2017 godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Budgetjustering begärs hos kommunstyrelsen med 4,0 miljoner kronor för ökade investeringsbudget i samband med anskaffning av inventarier till nya lokaler.
3. Budgetjustering begärs med 2,9 mnkr för ombyggnation till ett LSS boende i Svedmyra
4. Budgetjustering begärs med sammanlagt 12,0 mnkr för kompetensutvecklingssatsningar enligt bilaga 06 a och 06 b.
5. Omslutningsförändringar om 87,1 miljoner kronor godkänns.
6. Nämnden ger förvaltningen i uppdrag att fortsätta utreda förutsättningarna för all-aktivitetshus i Östberga enligt förstudie i bilaga 05.

Lena Lundström Stoltz
stadsdelsdirektörUlrika Klemets
ekonomichef

Ärendets beredning

Tertialrapporten har tagits fram av ekonomiavdelningen i samarbete med övriga avdelningar. Ärendet behandlas i förvaltningsgruppen den 9 maj. Pensionärsrådet och rådet för funktionshinderfrågor behandlar ärendet den 5 maj respektive den 8 maj.

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	8
1. Ett Stockholm som håller samman	8
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	9
1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla	13
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar	18
1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo	21
1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	22
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	24
1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet	25
2. Ett klimatsmart Stockholm	30
2.1 Energianvändningen är hållbar.....	30
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade	31
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	32
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva	33
2.5 Stockholms miljö är giftfri	35
2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund	37
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	39
3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion.....	39
3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad	41
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	42
3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet	45
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	45
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	47
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika	48
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	50
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering	54
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	56
4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld	57
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	59

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	62
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	65
Uppföljning av ekonomi.....	67
Uppföljning av driftbudget.....	67
Resultatenheter	71
Investeringar.....	73
Omslutningsförändringar.....	74
Budgetjusteringar	74
Synpunkter och klagomål.....	75

Bilagor

- Bilaga 01: Ekonomiblanketter*
- Bilaga 02: Redovisning av punkter i VP 2017*
- Bilaga 03: Handlingsplan våldsbejakande extremism*
- Bilaga 04: Handlingsplan Östberga*
- Bilaga 05: Bilaga 05 förstudie all-aktivitetshus i Östberga*
- Bilaga 06: Bilaga 06 a Kompetensutveckling Karriärstrappa*
- Bilaga 07: Bilaga 06 b kompetensutveckling Signs of Safety*

Sammanfattande analys

Omfattande åtgärder Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål och målen för verksamhetsområdena under 2017.

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål kommer att uppfyllas under året.

Förvaltningen bedömer att 21 av kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena kommer att uppfyllas under året och att övriga fem mål kommer att uppfyllas delvis.

Merparten av indikatorerna kommer att uppnås liksom nämndens mål. Bedömningen är att samtliga aktiviteter kommer att kunna genomföras.

Som grund för bedömningen utgår förvaltningen från arbete som pågår inom verksamheterna, resultat av indikatorer, nämndmål och aktiviteter som utförs.

Ett Stockholm som håller samman

Nämnden bidrar till uppfyllelse av kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena. Förvaltningens bedömning är att sex av målen för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas och att ett mål kommer att uppfyllas delvis.

Ett klimatsmart Stockholm

Nämnden bidrar till uppfyllelse av kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena. Förvaltningens bedömning är att fyra av målen för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas och att två mål kommer att uppfyllas delvis.

Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Nämnden bidrar till uppfyllelse av kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena. Förvaltningens bedömning är att fyra mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas och att ett mål kommer att uppfyllas delvis.

Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Nämnden bidrar till uppfyllelse av kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena. Förvaltningens bedömning är att sju mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas och att ett mål kommer att uppfyllas delvis.

Åtgärder för att uppfylla målen

Omfattande åtgärder pågår för att samtliga mål för verksamhetsområdet ska kunna uppfyllas, såsom:

- För att öka andelen förskollärare inom förskolorna arbetar förvaltningen långsiktigt och en handlingsplan ska tas fram.
- För att minska användningen av energi pågår energibesparande åtgärder.
- För att fler verksamheter ska sortera matavfall och för att öka inköpen av ekologiska livsmedel pågår riktade åtgärder.
- För att öka andelen i befolkningen som är självförsörjande utvecklar förvaltningen ett strukturerat arbetssätt "processtöd/processkarta" för handläggningen av personer som har försörjningsstöd.
- För att förebygga och sänka sjukskrivningar pågår insatser inom alla verksamheter.

Budgetprognos

Prognosen efter resultatöverföringar visar ingen avvikelse mot budget för hela nämndens verksamhetsområde. Före resultatöverföringar prognostiseras ett underskott om 11,9 mnkr. Resultatenheterna prognostiserar underskott och beräknar att använda 11,9 mnkr ur resultatfonderna.

Förvaltningens Fokusområden

Som en hjälp att uppnå de av kommunfullmäktige beslutade fyra inriktningsmålen har förvaltningen tre fokusområden:

- Attraktiv arbetsgivare
- Jämställdhet
- Bemötande

Attraktiv arbetsgivare

Arbetet med att utveckla stadsdelsområdet som en attraktiv arbetsgivare har fortsatt. Förvaltningen har satsat på kompetensutbildning av personalen, anpassat till behov inom de olika avdelningarna. Vissa gemensamma satsningar har också gjorts, såsom interna chefsutbildningar. Alla medarbetare i förvaltningen har erbjudits en halvdags utbildning i hedersrelaterat våld.

Arbetet med att sänka och förebygga sjukskrivningar pågår på alla avdelningar. Cheferna får konsultativt stöd av HR-konsulterna i handledningen av rehabiliteringsärenden.

Jämställdhet

Förverkligandet av förvaltningens handlingsplan för jämställdhetsarbete har fortsatt genom en mängd olika aktiviteter för att säkerställa jämställda verksamheter. Ett femtiotal medarbetare deltog i början av året i "Forum jämställdhet", med föreläsningar och paneldiskussioner under två dagar.

Alla enheter har nu individbaserad statistik uppdelad på kvinnor och män och jämställdhetsintegrering pågår inom alla verksamheter. Några verksamheter har börjat göra jämställdhetsanalyser och några verksamheter har uppmärksammat skillnader i det egna bemötandet samt i vilka insatser som ges. Arbete har också påbörjats med att genom checklistor, utbildningar, övningar och observationer utveckla arbetssätt för att säkerställa ett jämställt bemötande, att insatser utförs utifrån verkliga behov och inte utifrån förväntningar beroende på kön.

Bemötande

I syfte att utbilda och medvetandegöra medarbetarna om frågor kring rasism och hur det kan påverka bemötandet av andra har några verksamheter genomfört en heldagsutbildning kring antirasism och normkritik. Utbildningar pågår kring bemötande och kring olika processer som påverkar i yrkesutövningen.

Utbildningar har genomförts för att öka kunskaper om HBTQ-frågor.

För att öka brukarnas delaktighet har en brukarcertifiering av missbruksvårdens öppenvård genomförts.

Lokala utvecklingsprogrammet

Förvaltningen arbetar för att utjämna sociala skillnader genom bland annat det Lokala utvecklingsprogrammet (LUP). Inom ramen för LUP har riktade satsningar mot fokusområdena Rågsved, Hagsätra, Högdalen och Östberga påbörjats. Bland annat genom en workshop med föreningar och invånare i Rågsved.

En kartläggning av hushåll som bor i Rågsved och har försörjningsstöd har genomförts. En sammanställning och analys håller på att göras av resultaten, som ska utgöra grund för åtgärder i samarbete med Arbetsmarknadsförvaltningen.

Under våren görs en förstudie av det all-aktivitetshus som föreslås ligga centralt vid torget i Östberga. Förstudien omfattar i vilken form all-aktivitetshuset kan drivas, hur det ska finansieras, var det kan ligga samt om det kan dela lokaler med andra verksamheter. Förslaget om ett bibliotek i Östberga ser ut att kunna bli verklighet genom Kulturnämndens beslut om Stockholms stadsbiblioteks strukturplan 2017-2020.

Samverkan Östberga

För att öka trivsel och trygghet i området genomförs under 2017 flera av åtgärdsförslagen från dialogarbetet i Östberga. Boende startar stadsodling på förskolan Ädelstenens gamla tomt. Förvaltningen samordnar arbetet med att göra Östberga torg mer levande och därmed öka förutsättningarna för att människor ska mötas och skapa trivsel och trygghet. Samarbete sker med Trafikkontoret, Svenska bostäder, SISAB, Utbildningsförvaltningen, Fryshuset, föreningar och boende i området och är en del av konceptet *Levande Stockholm*.

Det finns behov av bättre information och kommunikation om vad som händer i Östberga, särskilt inom Samverkan Östberga, och om stadsbyggnadskontorets planer för centrum samt nya bostäder. Därför undersöker förvaltningen under våren förbättringsmöjligheter.

Främjande, förebyggande och trygghetsskapande arbete

För att förebygga våldsbejakande extremism har en handlingsplan tagits fram.

Förvaltningen har anlagt ett jämställdhetsperspektiv i trygghetsarbetet kopplat till stadsmiljön och samverkar med lokala aktörer i trygghetsvandringar. Skötseln av stadsdelsområdets utemiljöer är ett prioriterat arbete som syftar till att öka tryggheten och trivseln för de boende i området.

En meningsfull fritid främjar ungas egen makt samtidigt som det förebygger social oro. För att stärka barn och ungas psykiska och fysiska hälsa har förvaltningen erbjudit många fritidsaktiviteter anpassade utifrån barn och ungas olika behov. Utbildningar inom machofabriken samt Mentors in Violence Prevention har genomförts för personal som arbetar nära barn och ungdomar.

Förvaltningen har knutit ihop det förebyggande och främjande arbetet med demokratiutveckling samt insatser för att stärka civilsamhället. Under perioden har flera nya samarbeten inletts som syftar till att länka flickor och pojkar till hälsofrämjande engagemang i civilsamhället.

Smartare Stockholm – samarbete med akademier

Förvaltningen har under perioden påbörjat samarbeten med olika aktörer för att utveckla smarta lösningar som exempelvis nyckelfri lås och öppningsfunktion inom hemtjänsten, test

av falldämpande golv på Stureby vård och omsorgsboende samt vårdplanering via webben. Ett nytt strukturerat arbetssätt för handläggning av försörjningsstöd, "processtöd/processkarta" inom individ och familjeomsorgen utarbetades under 2016, vilket genererade årets Förnyelsepris 2016. Det digitaliseras nu i samarbete med stadsledningskontoret.

Samarbeten med olika akademier och skolor har påbörjats och fortsatt under tertial 1, exempelvis har förvaltningen inlett ett forskningssamarbete med Linnéuniversitetet kring att intervjua brukare inom försörjningsstödet angående delaktighet, OpenLab har bidragit med processtöd i komplexa frågor inom Avdelning förskola och inom Avdelning kultur, fritid och demokrati. Arbetet med dialoger i komplexa samhällsfrågor kopplat till Sveriges kommuner och landsting (SKL) har fortsatt.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

Nämnden bidrar till uppfyllelse av kommunfullmäktiges inriktningsmål samt mål för verksamhetsområdena. Förvaltningens bedömning är att inriktningsmålet uppfylls.

Kommunfullmäktiges mål "*Alla barn i Stockholm har jämlika uppväxtvillkor*" uppfylls delvis.

Andelen barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd minskar och att ingen barnfamilj har vräkts på grund av hyresskuld. På fritidsgårdarna har ensamkommande ungdomar inkluderats i fritidsgårdsverksamheten och samarbetet samt språkförståelsen har förbättrats bland både ungdomar och medarbetare.

Förvaltningen beräknar att delvis uppfylla målet för andel förskollärare, vilket beror på svårigheter att rekrytera. Förvaltningen jobbar långsiktigt med frågan och ska ta fram en handlingsplan. Målen för barngruppens storlek och antal barn per anställd uppnås inte heller för tertiälen, men förvaltningen bedömer att målen kommer att vara uppnådda vid årsskiftet..

Kommunfullmäktiges mål "*Tidiga sociala insatser skapar jämlika livsvillkor för alla*" uppfylls.

Förvaltningen har under perioden erbjudit kursen Alla Barn i Centrum för föräldrar med arabiska som modersmål.

Individ och familjeomsorgen barn och unga har under perioden uppnått goda resultat utifrån flera evidensbaserade metoder. Ungdomsteamet arbetar med hemtagning av ungdomar från institutioner för fortsatt vård på hemmaplan, utifrån att forskning visar att vård på hemmaplan ger bättre resultat.

Arbetet med brukarcertifiering av missbruksvården som pågått under våren har nu avslutats och som första verksamhet i landet har öppenvården fått en brukarcertifiering.

Kommunfullmäktiges mål att "*Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar*" uppfylls.

Inom ramen för det lokala utvecklingsprogrammet har riktade satsningar mot fokusområdena Rågsved, Hagsätra, Högdalen och Östberga påbörjats. Bland annat genom en workshop med föreningar och boende i Rågsved. Under perioden har trygghetsvandringar genomförts i Rågsved och Östberga

Kommunfullmäktiges mål att "*Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo*" uppfylls.

Förvaltningen är aktiv i olika planeringsarbeten för att bevaka att behovet av förskoleplatser och boenden enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)- och äldreboenden beaktas. Förvaltningens Lokal- och stadsmiljöenheten har gått en utbildning i tillgänglighet för ökad kunskap inom området.

Kommunfullmäktiges mål att "*Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla*" uppfylls.

Under perioden har idrott- och fritidsaktiviteter varit ett stående inslag i förvaltningens

verksamheter för såväl barn som ungdomar och äldre. Bland goda exempel finns att Öppna förskolan har utökat sitt utbud av lek och motorikträning för de allra minsta. Förvaltningen har inlett samarbete med Idrottsförvaltningen och Stockholmsidrotten kring att aktivera ungdomar i Rågsved, Hagsätra och Östberga. Äldre har uppmuntrats till hälsofrämjande aktiviteter genom en hälsovecka där besökarna fick prova på bland annat qi-gong och styrketräning.

Kommunfullmäktiges mål att *"Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande"* uppfylls.

Kultur och skapande har under perioden varit återkommande inslag i förvaltningens verksamheter. Extra satsningar har genomförts för att få flickor, nyanlända och HBTQ-personer i socialt utsatta områden att delta i fritidsaktiviteter. Under perioden har förvaltningen inlett ett samarbete med stadsdelsförvaltningarna Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta kring projektet Fritid i Centrum.

Kommunfullmäktiges mål att *"Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet"* uppfylls.

Förvaltningen har under perioden arbetat för att möjliggöra en snabbare hemgång efter sjukhusvistelse för äldre. För att öka professionaliteten har förvaltningen arbetat med utökning av specialistteam och med utbildningar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

♦ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningens bedömning är att målet för verksamhetsområdet uppfylls delvis.

Barn i förskolan stimuleras till fysisk aktivitet. På fritidsgårdarna har ensamkommande ungdomar inkluderats i fritidsgårdsverksamheten och samarbetet samt språkförståelsen har förbättrats bland både ungdomar och medarbetare.

Inga barnfamiljer har avhysts från sin bostad under perioden. Ett förbättringsarbete för att säkerställa att barnens behov tillgodoses genom förbättrad dokumentation har börjat ge resultat.

Förvaltningen jobbar långsiktigt med frågan om flera förskollärare och en handlingsplan ska tas fram. Det har under perioden fortsatt vara svårt att rekrytera förskollärare. Målen för barngruppens storlek och antal barn per anställd uppnås inte för perioden men förvaltningen bedömer att målen kommer att vara uppnådda vid årsskiftet.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	3,8 %			4 %	3,6 %	3,7 %	3,1 %	Tertial 1 2017
  Andel enheter som				100 %		100 %	tas fram	2017

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete							av nämnd en	
  Andel förskollärare av totalt antal anställda (Årsarbetare)	37,9 %	2 %	36 %	38,6 %	38 %	41 %	41 %	Tertial 1 2017
Analys Konkurrensen på arbetsmarknaden i kombination med för få utbildningsplatser gör att det fortsatt är svårt att rekrytera förskollärare. Förvaltningen har påbörjat ett arbete med att ta fram en handlingsplan för att öka andelen förskollärare i förvaltningens förskolor på längre sikt.								
  Andel förskollärare som genomgått kompetensutveckling inom genuspedagogik/normkritik				2 %		10 %	Öka	2017
Analys I samband med verksamhetsplanen 2017 sökte förvaltningen medel från staden för kompetensutvecklingssatsning inom genus och normkritik motsvarande 7,5 högskolepoäng. Ansökan beviljades inte och därför bedöms årsmålet svårt att nå. Förvaltningen har dock genomfört en jämställdhetsutbildning enligt en modell från skolverket. Förvaltningen har svårt att bedöma om det kan ses som en motsvarande utbildning då den inte ger högskolepoäng.								
  Andel nöjda föräldrar				87 %		87 %	87 %	2017
  Antal barn per grupp	16,5 barn/avd.			16 barn/avd.	16 st	16	16	Tertial 1 2017
Analys Prognosen för helåret är att förvaltningen kommer att nå målet. Antalet inskrivna barn i förvaltningens förskolor varierar under året och under våren är i regel inskrivningsgraden högre än på hösten.								
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5 st			4,9 st	4,9 st	4,9	4,9	Tertial 1 2017
Analys Prognosen för helåret är att förvaltningen kommer att målet. Antal förskolebarn per anställd varierar över året då antalet inskrivna barn i regel ökar under våren och minskar under hösten.								
  Inskrivningsgraden i förskoleverksamheten						90 %	90 %	2017
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget				3,3		3,8	3,8	2017
  Svarsfrekvens på förskoleundersökningen						80 %	80 %	2017
Analys Svarsfrekvensen är ännu inte sammanställd. Förvaltningen har dock indikationer på att den kommer vara lägre än årsmålet, trots förskolornas intensiva arbete med att få vårdnadshavarna att svara på enkäten.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
-----------	------------	-----------	-----------

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska utarbeta stadsövergripande riktlinjer för förskoleplaneringen, med prioritering på nybyggnadsområden. Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska bistå kommunstyrelsen i detta arbete.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Alla flickor och pojkar i Enskede-Årsta-Vantör har lika möjligheter till utveckling och lärande oberoende av bakgrund och förutsättningar.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla flickor och pojkar i förskolan utvecklar sina förmågor i meningsfulla sammanhang genom ett utforskande samt projektinriktat arbetssätt där lust och nyfikenheten styr.

Flickors och pojkars tankar samt intressen tas tillvara i alla sammanhang.

Andel flickor och pojkar som lever i familjer med ekonomisk eller social utsatthet minskar.

Analys

Under perioden har förskolans personal sett resultat hos barnen som en följd av planerade rörelseaktiviteter. Barnen tar egna initiativ till aktiviteter som gör rörelse i olika former till en naturlig del av barnens vardag.

Förskolorna har under perioden arbetat med flera olika läroplansområden i projektform. Ett exempel är en förskola som utgick från litteraturen, vilket ledde till ett besök på arkitekturmuseum och resulterade i funderingar kring hur ett hus byggs.

Förvaltningen når inte målet om andel förskollärare av totalt antal anställda inom förskolan under årets första tertial. Arbetet med att ta fram en handlingsplan är påbörjat. Förvaltningen samarbetar med "OpenLab" ett samarbete mellan akademier i Stockholm, Stockholm stad, Stockholms läns Landsting, Länsstyrelsen i Stockholm kring underlag till handlingsplanen.

Som ett led i att öka inskrivningsgraden i förskolan har förvaltningens köhandläggare besökt öppna förskolorna för att informera om förskolans verksamhet och ansökningsförfarandet. Under perioden har planering påbörjats för en språkutvecklingssatsning på förskolorna i Östberga.

Flickor och pojkars sammanhållning och hänsynstagande har förstärkts på fritidsgårdarna genom olika lekar och tävlingar. I diskussioner har betydelsen av demokratiska värderingar och alla människors lika värde betonats. Ensamkommande ungdomar har inkluderats i fritidsgårdsverksamheten genom gemensamma aktiviteter som till exempel matlagning. Det har lett till ökat samarbete och förbättrad språkförståelse bland ungdomar och personal.

För att minska barnens utsatthet pågår ett utvecklingsarbete inom försörjningsstödet och missbruksvården. Det består av utbildningar och diskussioner för att kunna ställa frågor om och dokumentera barnens situation. Internkontroller visar förbättringar, men det finns fortfarande brister. I några verksamheter har fokus varit att skapa en gemensam struktur för

dokumentation av barnens situation. Andra verksamheter har under perioden haft fokus på att ta fram checklistor med frågor. Inom missbruksvården har ungefär hälften av medarbetarna under våren gått utbildning om "Barn som anhöriga".

Ingen barnfamilj har blivit avhytt från sin bostad under tertiolen. Förvaltningen prioriterar vräkningsförebyggande arbete. Under perioden har det kommit in tre meddelanden om avhysning på grund av hyresskuld till förvaltningen, som gällt barnfamiljer.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel besökare i öppna förskolan som anser att alla barn oavsett kön ges lika möjligheter till lärande och utveckling				97 %		90 %		2017
 Andel besökare i öppna förskolan som känner att de har inflytande i verksamheten				93 %		90 %		2017
 ♀ Andel kvinnor och män som besöker öppna förskolan som känner att de har inflytande i verksamheten						90		2017
 ♀ Andel kvinnor och män som besöker öppna förskolan som tycker att alla barn, oavsett kön, ges lika möjligheter till lärande och utveckling						90		2017
 ♀ Andel kvinnor och män som är nöjda med den hjälp/rådgivning de fått hos budget- och skuldrådgivningen						93 %		2017
 Antal barnfamiljer med eget kontrakt på bostad som vräks				0		0 st		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska, i samarbete med utbildningsnämnden utveckla verksamhetsformer för att få fler barn i socioekonomiskt utsatta områden att gå i förskolan	2017-01-01	2017-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden, samt de stadsdelsnämnder som lyfts fram i riktlinjerna för det lokala utvecklingsarbetet, utveckla samverkansformer med föräldrar och civilsamhälle runt grund- och gymnasieskolor med högt socioekonomiskt index	2017-01-01	2017-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ta fram centrala riktlinjer för barnsäkerhet i stadens	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
förskoleverksamhet			
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda hur konceptet med introduktionsförskolor kan utvecklas och spridas till fler områden.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att målet för verksamhetsområdet uppfylls.

För att bidra med att stärka relationen mellan föräldrar och barn har förvaltningen under perioden erbjudit en omgång av kursen Alla Barn i Centrum för föräldrar med arabiska som modersmål.

För att locka fler flickor till fritidsgårdar pågår ett arbete utifrån den strategiska utvecklingsplanen för fritidsgårdarna.

Individ och familjeomsorg barn och unga har utvecklat arbetssätt som ökar tydligheten för både brukare och socialtjänst. Goda resultat har uppnåtts utifrån flera evidensbaserade metoder och behandlarna arbetar i högre grad än tidigare med uppstartsmöte/planeringsmöte samt uppföljning av insatser. Ungdomsteamet arbetar med hemtagning av ungdomar från institutioner för fortsatt vård på hemmaplan utifrån att forskning visar att vård på hemmaplan ger bättre resultat.

För att utveckla kvaliteten och för ökad brukarmedverkan inom missbruksvården har arbetet med brukarcertifiering av öppenvården pågått under våren. Arbetet är nu avslutat och verksamheten har som första verksamhet i landet fått en brukarcertifiering.

För att kvinnor och män inom socialpsykiatri ska uppleva nöjdhet, trygghet, inflytande och delaktighet har förvaltningen genomfört ett hälsoprojekt inom stödboende och gruppboende.

Hälsoträffen i Stureby, som är en ny social mötesplats för kvinnor och män inom socialpsykiatri, i samarbete mellan Stureby vård- och omsorgsboende och LSS-verksamheterna, invigdes under våren.

För att kvinnor och män ska uppleva trygghet, nöjdhet, delaktighet, få inflytande i hur insatserna utförs samt för att kvalitetssäkra social dokumentation och genomförandeplaner har en processhandledare inom socialpsykiatri anställts.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella	82,8 %	81,9 %	84 %	83,2 %	84 %	84 %	84 %	Tertial 1 2017

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
12 månader efter avslutad insats (inom IoF, BoU och Vuxna, 0-19 år)								
Andel enskilda som har fått stöd i enlighet med sitt beslut inom socialpsykiatri				91,8 %		92 %	tas fram av nämnden	2017
Andel enskilda som klarar mer på egen hand inom socialpsykiatri						25 %	Fastställs av nämnden	2017
Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	41,2 %	38 %	47,5 %	31,5 %	43 %	35 %	35 %	Tertial 1 2017
Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes				68 %		70 %	80 %	2017
Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol						60 %	tas fram av nämnden	2017
Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika						92 %	tas fram av nämnden	2017
Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak						88 %	tas fram av nämnden	2017
Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden				53 %		25 %	25 %	2017
Antal hemlösa				142 st		200 st	tas fram av nämnden	2017

Nämndmål:

Flickor och pojkar, kvinnor och män som bor i stadsdelsområdet har jämlika livschanser

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Flickor och pojkar, kvinnor och män, i riskzon upptäckt tidigt, får stöd och länkas vidare till relevanta samarbetspartners.

Relationen mellan föräldrar och barn stärks genom de föräldrautbildningar som förvaltningen erbjuder.

Flickor och pojkar upplever fritidsgårdarnas utbud som attraktivt.

Förvaltningen erbjuder kostnadsfria möjligheter till fritidsaktiviteter.

Kvinnor och män har ett varaktigt och självständigt boende.

Kvinnor och män inom socialpsykiatri är nöjda, trygga samt har inflytande och kan påverka sin vardag.

Analys

För att bidra med att stärka relationen mellan föräldrar och barn har förvaltningen under perioden erbjudit en omgång av kursen Alla Barn i Centrum för föräldrar med arabiska som modersmål. Detta har skett i samarbete med modersmåls läraren i arabiska på Rågsvedsskolan och möjliggjort att gruppträffar genomförts på både svenska och arabiska.

Förvaltningen har erbjudit ett brett utbud av kostnadsfria fritidsaktiviteter för barn och ungdomar. Inför sport- och påsklovet tog fritidsgårdarna fram lovprogram med särskilda aktiviteter för grupper som inte vanligtvis besöker fritidsgårdarna. Detta resulterade i att flera nya ungdomar besökte och deltog i fritidsgårdarnas verksamhet.

Fältassistenter har, förutom att arbeta uppsökande och förebyggande, arbetat individuellt med 28 flickor och 26 pojkar, vilket utmynnat i fyra orosanmälningar till socialtjänsten. I övriga fall har arbetet lett till stödjande samtal, föräldrakontakter och länknings till fritidsaktiviteter.

Individ och familjeomsorgen barn och unga arbetar i allt högre omfattning med mappning, enligt Signs of safety. Det nya arbetssättet ökar tydligheten både för brukare och för socialtjänst om vad såväl oron består av som vilka skyddsfaktorer som finns runt barnet. Arbetssättet visar på ökad brukardelaktighet och att utredningar inleds i högre utsträckning i rätt ärenden. Öppenvården visar goda resultat och det är relativt få brukare som återkommer, delvis beroende på vilken problematik personen har och om insatsen har satts in vid lämplig tidpunkt, då personen varit motiverad. Positivt är att behandlarna har uppstartsmöte/planeringsmöte inför en insats och uppföljningar av insatsen med socialsekreterare i högre grad än tidigare. Detta bedöms öka kvaliteten och gynna brukarna. Ungdomsteamet arbetar med hemtagning av ungdomar från institutioner för fortsatt vård på hemmaplan utifrån att forskning visar att vård på hemmaplan ger bättre resultat. Till en början kan de dock behöva placeras på institutioner med anledning av skyddsbehov. Ungdomsteamet har för närvarande 45 ungdomar aktuella för insats varav 13 är hemtagningar från SIS- eller HVB-hem. Resterande insatser syftar till att stärka skyddsfaktorer i ungdomens nätverk och förhindra externa placeringar. Förvaltningen ser också över möjligheten att starta ett stödboende för ungdomar.

Förvaltningens kostnader för tillfälliga boendelösningar, såsom vandrarhem, ökar. Många enskilda brukare och barnfamiljer, som är aktuella inom försörjningsstödet och missbruksvården, bor fortfarande i kortsiktiga boendelösningar, vilket försvårar rehabilitering och integration.

Antalet deltagare ökar inom verksamheten med sociala insatsgrupper (SIG) för åldersgruppen 19-29 år. Antalet varierar relativt snabbt över tid och i slutet av april var 17 personer aktuella för insats, varav tre kvinnor. En man har avslutats enligt plan under perioden. Under årets första månader har 11 ungdomar varit aktuella för SIG, varav en flicka. 4 har avslutats under perioden.

Socialpsykiatrin har beviljats 200 tkr till ett utvecklingsprojekt för specialiserade boendestödsteam, som ska arbeta med brukare med samlarsyndrom.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel deltagare som kan rekommendera föräldrautbildningen ABC till andra				100 %		90 %		2017
 Andel deltagare som kan rekommendera föräldrautbildningen Komet till andra				100 %		90 %		2017
 ♀ Andel flickor och pojkar som besökt Ungdomsmottagning en som upplever att de fått ett bra eller mycket bra stöd						95 %		2017
 ♀ Andel flickor och pojkar som tycker att de har inflytande och är delaktiga på fritidsgården						90 %		2017
 ♀ Andel flickor och pojkar som är nöjda med fritidsgårdarnas verksamhet						90 %		2017
 Andel flickor som besöker fritidsgårdar				26,1		40 %		2017
Analys Senaste året besöktes fritidsgårdarna av 26,1 % flickor. En strategisk utvecklingsplan för fritidsgårdarna är framtagen i vilken en viktig del är att öka andelen flickor som besöker gårdarna. Utifrån utvecklingsplanen har arbetet med att ta fram handlingsplaner påbörjats.								
 Andel föräldrar som upplever att relationen till barnen har stärkts efter avslutad ABC-kurs				90	90	90 %		Tertial 1 2017
Analys Kurser pågår, ingen kurs har avslutats och utvärderats detta år.								
 ♀ Andel kvinnor och män inom socialpsykiatrin som tycker att de blivit						85 %		2017

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
bemötta på ett bra sätt när de träffat en biståndshandläggare								
♀ Andel kvinnor och män som bor i stödboende som flyttar till eget boende i träningslägenhet						20 %		2017
♀ Andel kvinnor och män som fullföljer öppenvårdsbehandling	17,24 %	4,8 %	12,5 %		45 %	45 %		Tertial 1 2017
♀ Andel kvinnor och män som tycker att stödet de fått beviljat av Enheten för utredning och öppenvård vuxna har inneburit en förändring till det bättre						90 %		2017
Andel pojkar som besöker ungdomsmottagningen	20 %			17 %		20 %		Tertial 1 2017
♀ Andelen nöjda omsorgstagare inom socialpsykiatri.						80		2017
♀ Andelen omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs inom socialpsykiatri.						80		2017
♀ Andelen trygga omsorgstagare inom socialpsykiatri.						80		2017
Antal flickor/unga kvinnor som beviljas stöd via social insatsgrupp (SIG)				3		5 st		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Personalen på fritidsgårdarna ska få kontinuerlig fortbildning inom jämställdhet, ett normkritiskt arbetssätt samt metoder för att bättre hantera frågor kopplade till maskulinitet och hedersrelaterad problematik.	2016-01-01	2017-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med socialnämnden och utbildningsnämnden säkerställa att barn i skolåldern som bor på skyddat boende erbjuds skolundervisning inom en vecka samt att yngre barn snarast erbjuds undervisning i förskoleklass, förskola eller annan pedagogisk verksamhet.	2017-01-01	2017-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med hembesöksprogram tillsammans med barn- och mödravården och förskolan.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att målet för verksamhetsområdet uppfylls.

Inom ramen för det lokala utvecklingsprogrammet har riktade satsningar mot fokusområdena Rågsved, Hagsätra, Högdalen och Östberga påbörjats. Bland annat genom en workshop med föreningar och boende i Rågsved.

I Östberga har ett flertal aktiviteter anordnats av Östberga Community Center (ÖCC) för att skapa en samhörighet och en ökad känsla av trygghet i området.

Under perioden har flera trygghetsvandringar genomförts i Rågsved och Östberga med deltagare från bland annat fritidsgårdarna, fältassistenter, bostadsrättsföreningar, civilsamhället och fastighetsbolag.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk- och sårbarhetsanalys (RSA)				100 %		100 %	100 %	2017
  Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor				69 %		75 %	75 %	2017
  Stockholmarnas nöjdhet med rent och städat						70 %	69 %	2017
  Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden				73 %		73 %	69 %	2017

Nämndmål:

Boende och besökare känner sig trygga i stadsdelsområdets olika stadsdelar och upplever dem som levande.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Förvaltningen har en god beredskap vid krissituationer.

Förvaltningen samarbetar med andra myndigheter och organisationer kring trygghetsskapande arbete.

Förvaltningen arbetar för att utjämna sociala skillnader genom Lokala utvecklingsprogram (LUP).

Förvaltningen utformar parkmiljöer för att uppmuntra till aktivitet och rörelse.

Analys

Förvaltningen har påbörjat utreda förutsättningar för kulturfrämjande åtgärder genom att bjuda in föreningar och boende till en workshop kring behov, drivkrafter och hinder för att samverka omkring "hur kan vi utveckla kultur och föreningslivet i Rågsved".

För att öka trivsel och trygghet i Östberga har arbetet inletts med att genomföra en rad av åtgärdsförslagen som framkom i samband med dialogarbetet i Östberga under 2016.

ÖCC har under perioden erbjudit aktiviteter i form av självförsvarskurs för kvinnor, teaterbesök, studiegrupper och grillkvällar på torget. ÖCC har haft cirka 500 besök med en jämförelsevis jämn könsfördelning mellan kvinnor och män. Aktiviteterna har till stor del utgått från önskemål från boende. Besökarna har beskrivit för personalen att aktiviteterna bidragit till samhörighet och en ökad känsla av trygghet i området.

Fältassistenternas arbete har organiserats till att arbeta områdesfokuserat mot skolor, fritidsgårdar och utemiljöer. Detta har gett en bättre kontinuitet i kontakten mellan fältassistenterna och samverkansparter vilket är en viktig förutsättning för ett långsiktigt trygghetsskapande arbete.

Tillsammans med Högdalens fritidsgård har fältassistenterna anordnat flera möten för inblandade ungdomar och föräldrar efter att flera flickor i Högdalen hotat och misshandlat varandra.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel flickor och pojkar som känner sig ganska eller mycket trygga om de går ut ensamma sent en kväll i området						68 %		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Erbjudna föreningar utbildning för att förebygga våld och öka kunskapen om våldsutsatta	2017-01-01	2017-12-31	
 Neutraliserande fotarbete, fler människor befinner sig ute i stadsdelsområdena på olika tider, för att skapa trygghet.	2017-01-01	2017-12-31	
 Samarbete med Idrottsförvaltningen om jämställda, attraktiva och trygga motionsplatser samt träffpunkter	2017-01-01	2017-12-31	
 Samarbete mellan skola och socialtjänst med ett våldsförebyggande arbete	2017-01-01	2017-12-31	
 Samverkan med stadens bostadsbolag kring arbete med störningsfrågor	2017-01-01	2017-12-31	
 Se över samverkansformer som kan leda till ökad trygghet och minskad kriminalitet	2017-01-01	2017-12-31	
 Ta fram en handlingsplan för arbete mot våldsbejakande extremism	2017-01-01	2017-12-31	
 Trygghetsskapande kompletterande insats med uppdrag att vara länk mellan invånare och stadsdelsförvaltningen	2017-01-01	2017-12-31	
 Tydliggöra stadens städgaranti.	2017-01-01	2017-12-31	
 Upprusta förskolan Ädelstenens utemiljö i Östberga	2017-01-01	2017-12-31	
 Utredda möjligheterna för kulturfrämjande åtgärder, integrerat med samhällsservice i Rågsved.	2017-01-01	2017-12-31	
 Utredda och föra dialog med invånarna om vad som behövs för att göra utemiljön tryggare	2017-01-01	2017-12-31	
 Utveckla den fysiska miljön och samarbetet mellan fastighetsägarna i området. Ska ske tillsammans med Trafikkontoret, SISAB, Svenska bostäder och bostadsrättsföreningarna.	2017-01-01	2017-12-31	
 Utveckla lokaler för konferenser och arbetsmöten	2017-01-01	2017-12-31	
 Utveckla metodstöd för jämställdhetsanalys- och barnkonsekvensanalys vid utveckling av stadsmiljön.	2017-01-01	2017-12-31	
 Utveckla Östberga Torg för ökad trygghet och med fler aktiviteter som främjar möten människor emellan. Ska ske tillsammans med Trafikkontoret, SISAB, Svenska bostäder, Stadsbyggnadskontoret, Kulturförvaltningen, Utbildningsförvaltningen och i dialog med invånare.	2017-01-01	2017-12-31	
 Vara en aktiv part i projektgruppen för Fokus Hagsätra- Rågsved, som drivs av stadsbyggnadskontoret, för att skapa synergieffekter mellan den processen och förvaltningens arbete med LUP för de prioriterade områdena Hagsätra samt Rågsved.	2017-01-01	2017-12-31	
 Verka för att SISAB:s och Idrottsförvaltningens lokaler kan nyttjas av civilsamhället	2017-01-01	2017-12-31	
 Verka för samordning av skötsel, underhåll och investeringar av den offentliga miljön	2017-01-01	2017-12-31	
 Öppna Familjens Hus i Högdalen/Rågsved om finansiering ges	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att målet för verksamhetsområdet uppnås.

Förvaltningen är aktiv i olika planeringsarbeten för att bevaka att behovet av förskoleplatser och LSS- samt äldreboenden beaktas.

Under perioden har medarbetarna på Lokal- och stadsmiljöenheten genomgått en utbildning i tillgänglighet för ökad kunskap inom området.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				6		6	tas fram av nämnden	2017
  Antal påbörjade bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				6		6	tas fram av nämnden	2017

Nämndmål:

Stadsdelsnämnden är en aktiv part vid nyproduktion av bostäder

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Förvaltningen bevakar att förskolor byggs i takt med att bostadsområden utvecklas.

Förvaltningen bevakar att fullgoda utomhusmiljöer uppförs vid nyproduktion av förskolor.

Förvaltningen bevakar att det byggs bostäder för äldre och för personer med funktionsvariation.

Förvaltningen deltar aktivt i stadsbyggnadsprocessen och tillhandahåller underlag om behov samt efterfrågan till planeringsansvariga.

Vid samhällsplanering tas särskilda hänsyn till barns och äldres behovs samt behov utifrån jämställdhetsperspektiv.

Analys

För ökad kunskap inom området tillgänglighet har medarbetarna på förvaltningens Lokal- och stadsmiljöenhet under perioden gått en utbildning. Kompetensen kommer att tillämpas i kommunikationen med bland annat Exploateringskontoret, Stadsbyggnadskontoret och Trafikkontoret för att säkerställa att stadens fysiska miljöer är tillgängliga för människor med olika funktionsvariationer och på så sätt bidra till att uppnå målet för verksamhetsområdet.

Förvaltningen verkar för att stadsdelsområdets kartläggning och värdering av park- och grönområden från parkplanen beaktas när Exploateringskontoret utreder platser för bostadsbyggande. Förvaltningen fyller en viktig strategisk roll för att säkerställa att grönkompensation tilldelas projekt som har störst potential att stärka ekologiska och rekreativa värden i stadsdelsområdet.

Arbetet med att omstrukturera Poppelgårdens demensboende till gruppboende enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) har påbörjats.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Vid tillgänglighetsarbete i samband med ny- och ombyggnation ska säkerställas att stadsdelsområdets miljöer blir användbara och erforderlig kompetens inhämtas.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att målet för verksamhetsområdet uppfylls.

Under perioden har idrott- och fritidsaktiviteter varit ett stående inslag i förvaltningens verksamheter för såväl barn som ungdomar och äldre.

Bland goda exempel finns att Öppna förskolan har utökat sitt utbud av lek och motorikträning för de allra minsta. Parklekarna har prioriterat lek och rörelse inomhus med bland annat ett bollrum samtidigt som parklekarnas utemiljöer rustats upp.

Arbetet har fortsatt med att bygga utegym i stadsdelsområdets offentliga miljöer. Två utegym kommer att färdigställas under verksamhetsåret. Projekten tillmötesgår önskemål om utegym från invånare.

Andra goda exempel är att förvaltningen inlett samarbete med Idrottsförvaltningen och Stockholmsidrotten kring att aktivera ungdomar i Rågsved, Hagsätra och Östberga.

Även äldre har uppmuntrats till hälsofrämjande aktiviteter, såsom en hälsovecka där besökarna fick prova på aktiviteter såsom qi-gong och styrketräning med mera. Veckan avslutades med dans och afternoon-tea. Under hälsoveckan kom 92 män och 330 kvinnor.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
-----------	----------------------	--------------------------	-------------------------------	---------------------------------	------------------	--------	----------------	--------

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andelen ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla idrotts- och fritidsaktiviteter				80,28 %		80 %	78 %	2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fördela demokratistöd till organisationer som arbetar med lokalt demokratiarbete (1.5)	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Flickor och pojkar, kvinnor och män i Enskede-Årsta-Vantör möter ett varierat samt tillgängligt utbud av aktiviteter som främjar rörelse, motion och hälsa

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Flickor och pojkar utvecklar förståelse för vikten av att värna om en god hälsa samt utövar fysiska aktiviteter.

Möjligheterna till spontanidrott för både kvinnor och män är goda i stadsdelsområdet.

Analys

Fritidsgårdarnas kvällsverksamhet riktad mot ungdomar 13-17 år har engagerat besökarna i idrottsaktiviteter både på gårdarna och i stadsdelsområdets sporthallar.

Förvaltningen har inlett samarbete med Idrottsförvaltningen som innebär att en idrottskoordinator på halvtid arbetar för att länka ungdomar i Rågsved, Hagsätra och Östberga till rörelse- och hälsofrämjande aktiviteter. Arbetet ska både utgå från befintliga aktiviteter i stadsdelsområdets föreningsliv och bidra till att utbudet av aktiviteter ökar. Särskilda målgrupper för detta arbete är flickor och funktionsnedsatta ungdomar 13-20 år. En projektledare från Stockholmsidrotten har också börjat arbeta för att engagera fler ungdomar i idrottsaktiviteter. Projektledaren utgår från Rågsveds fritidsgård och arbetar gentemot lokala idrottsföreningar

ÖCC har tagit flera hälsofrämjande initiativ riktad till de boende i området. Varje vecka sker gruppträning vilket även fungerar som en social knutpunkt för deltagarna. Föräldrar har ibland tagit med sina barn till träningen vilket främjat umgänge över åldrarna och bidragit positivt till tryggheten i området.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel som tycker att det finns goda möjligheter till				81 %		80 %		2017

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
spontanidrott i stadsdelsområdet.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen kommer under året utreda behovet av en ny parkourpark i stadsdelsområdet. Om behovet finns så kommer förvaltningen att utse en lämplig plats för byggnation.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att målet för verksamhetsområdet uppfylls.

Kultur och skapande har under perioden varit återkommande inslag i förvaltningens verksamheter.

Extra satsningar har genomförts för att få flickor, nyanlända och HBTQ-personer i socialt utsatta områden att delta i fritidsaktiviteter.

Under perioden har förvaltningen inlett ett samarbete med stadsdelsförvaltningarna Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta avseende projektet Fritid i Centrum som är en satsning på att skapa en meningsfull fritid för ungdomar genom hälsofrämjande och kulturella aktiviteter. Projektet riktar sig till ungdomar 13-18 år med särskilt fokus på flickor, nyanlända och HBTQ-ungdomar. Projektledare ska arbeta främst gentemot Hagsätra, Rågsved och Högdalen.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla kulturaktiviteter				46,12 %		80 %	73 %	2017

Nämndmål:

Flickor och pojkar, kvinnor och män i Enskede-Årsta-Vantör möter ett varierat samt tillgängligt utbud av kultur och skapande aktiviteter

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Flickor och pojkar, kvinnor och män tar del av samt utövar kultur i olika former.

Alla förskolor erbjuder barnen professionella kulturupplevelser.

Analys

Förskolorna har under perioden erbjudit barnen olika former av professionella kulturupplevelser till exempel teater och opera, museibesök och bibliotek.

För att främja det sociala samspelet mellan vuxna och barn samt öppna upp för ömsesidig förståelse mellan deltagarna har Öppna förskolan erbjudit kultur och skapande för de yngsta barnen tillsammans med deras föräldrar, till exempel genom språkkafé, pekboksklubb och odlingsprojekt.

Fältassistenterna har tillsammans med Hagsätra fritidsgård arrangerat musikproduktion med flickor som målgrupp. Denna aktivitet har sitt ursprung i att flickor jämfört med pojkar sällan använder de musikstudior som finns på flera fritidsgårdar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att målet för verksamhetsområdet uppfylls.

Förvaltningen har under perioden arbetat för att möjliggöra en snabbare hemgång efter sjukhusvistelse för äldre.

Förvaltningen har arbetat med att öka professionaliteten genom utökning av specialistteam och utbildningar. Ett projekt i samarbete med Karolinska Institutet (KI) har inletts som syftar till att skapa trivsamma miljöer samt öka möjligheterna för gemenskap och aktivitet för brukare i Stureby vård- och omsorgsboende.

Förvaltningen har beviljats stimulansmedel med 13,2 mnkr via Äldreförvaltningen för ökad bemanning och ökad kvalitet inom äldreomsorgen. Tre vård- och omsorgsboenden får varje vecka besök av en vårdhund. Hundförarens och vårdhundens arbete handlar om att väcka positiva minnen och motivation hos personer med demenssjukdom.

Kompetensutvecklingsmedel har även beviljats inom demenssjukvården.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen						71 %	71 %	2017
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i äldreomsorgen						84 %	84 %	2017

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer som får en daglig utevistelse - vård- och omsorgsboende						55 %	55 %	2017
  Andel trygga omsorgstagare i äldreomsorgen						83 %	83 %	2017
  Andelen nöjda omsorgstagare i äldreomsorgen						84 %	84 %	2017
  Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod						10	Max 10 personer	2017

Nämndmål:

Kvinnor och män upplever god livskvalitet

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Kvinnor och män är nöjda med sin omsorg.

Kvinnor och män är trygga i sitt boende.

Kvinnor och män har inflytande samt kan påverka sin vardag.

Kvinnor och män erbjuds sociala mötesplatser med aktiviteter som främjar social gemenskap, hälsa samt välbefinnande.

Kvinnor och män får en jämställd äldreomsorg.

Kvinnor och män erbjuds en vällagad samt näringsriktig kost.

Analys

För att äldre ska få möjlighet att snabbt komma hem efter sjukhusvistelse har beställarenheten förberett för vårdplanering via webben. Det underlättar också för anhöriga att delta i vårdplaneringen. Verksamheten avvaktar förberedelser från sjukhusen för att komma igång.

Förvaltningen bedömer att samverkan mellan kommunen och landstinget har förbättrats för personer med demenssjukdom. Under årets första månader har samverkansmöten genomförts.

Enskededalens servicehus har startat upp ett demensteam, vilket innebär att det inom förvaltningen idag finns totalt nio specialiserade team. Inom Enskede hemtjänst har ett palliativt team startat upp för att öka kvaliteten kring vård i livets slutskede.

För att öka tillgängligheten för brukare och anhöriga har hemtjänstenheterna utvecklat möjligheten för brukare samt anhöriga att enkelt få kontakt med personal i verksamheten. Förbättringar har gjorts i form av effektivare handhavande av brukartelefon.

Några av äldreomsorgens verksamheter har genomfört det första av fyra steg i utbildningen ”Kvalitetsmärkning av kunskaper i demens inom äldreomsorgen”. Verksamheterna är först i Sverige med att få utmärkelse med en stjärna av Svenskt demenscentrum.

Förvaltningen har beviljats 940 tkr via stadens kompetensutvecklingssatsning (KUS) för åtta Silviasystrar inom vård- och omsorgsboenden för vidareutveckling av demensvården. Förvaltningen har även beviljats 1 mkr i kompetensutvecklingsmedel avseende vardagsrehabiliterande förhållningssätt för hemtjänstpersonal.

Arbetet på Enskede Nya servicehus med att erbjuda svensk-finsk språkinriktning pågår. Tvåspråkig enhetschef, sjukgymnast, köksansvarig och administratör/receptionist har anställts. Idag står ingen finsktalande sökande i kö till verksamheten, men intresset för verksamheten har varit stort. Verksamheten har blivit uppmärksammas i finsk tv, radio samt veckotidning.

En samordning av Rosens och Solgårdens demensdagvård har genomförts, och invigning av den nya dagvården Solrosen skedde i april. Översyn av öppettider har skett och i denna framkom inga önskemål från brukare och anhöriga om förändringar i öppettiderna.

Förvaltningen utreder möjligheten till nya lokaler för Kostenheten i samverkan med Micasa och en förstudie är beställd.

Stureby vob har tillsammans med Vinnova ansökt och beviljats pengar för att utveckla ett falldämpande golv, det första testet av falldämpande golv i Sverige.

Projektet - Smartare lås i samarbete med Äldreförvaltningen är nu igång. Det handlar om att hitta nya lås- och öppningsfunktioner så att man slipper hantering av nycklar inom hemtjänsten.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel kvinnor och män som tycker att de blivit bemötta på ett bra sätt när de träffat en biståndshandläggare						91 %		2017
 ♀ Andel omsorgstagare med						84		2017

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
hemtjänstinsatser som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs.								
 ♀ Andel omsorgstagare på vård- och omsorgsboende och servicehus som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs.						84		2017
 ♀ Andelen nöjda omsorgstagare med hemtjänstinsatser.						85		2017
 ♀ Andelen nöjda omsorgstagare på vård- och omsorgsboenden och servicehus.						84		2017
 ♀ Andelen trygga omsorgstagare med hemtjänstinsatser.						80		2017
 ♀ Andelen trygga omsorgstagare på vård- och omsorgsboenden och servicehus.						83		2017
 ♀ Antal besökare i genomsnitt per vecka, på de tio öppna sociala mötesplatser för äldre.						280		2017
 Antal som deltagit på informationstillfällen som anordnas inom de öppna mötesplatserna						300		2017
 ♀ Antal över 80 år som tackat ja till erbjudande om hembesök						10		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Hemtjänstenheter inom Avdelning egen regi ska utveckla möjligheten för brukarna att enkelt få kontakt med personal och verksamhet.	2017-01-01	2017-12-31	
 Samtlig hemtjänstpersonal ska utbildas i vardagsrehabiliterande förhållningssätt. Medel har beviljats från stadens kompetensutvecklingssatsning.	2017-01-01	2017-12-31	
 Särskilda boendeformer inom Avdelning egen regi ska förbättra trivsamheten i de gemensamma utrymmena.	2017-01-01	2017-12-31	
 Särskilda boendeformer inom Avdelning egen regi ska utföra	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
måltidsobservation 2 ggr/år.			
 Utbildning av Silvia-systrar ska påbörjas fr om september 2017 enligt medel från stadens kompetensutvecklingssatsning.	2017-09-04	2017-12-31	
 Utökning med två biståndshandläggare inom äldreomsorgen	2017-01-01	2017-12-31	
 Äldreomsorgsenheter inom Avdelning egen regi ska arbeta utifrån ett salutogent/ rehabiliterande förhållningssätt i syfte att förbättra folkhälsan.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Nämnden bidrar till uppfyllelse av kommunfullmäktiges inriktningsmål samt mål för verksamhetsområdena. Förvaltningen arbetar aktivt med miljöfrågor och bedömningen är att inriktningsmålet uppfylls delvis.

Kommunfullmäktiges mål "*Energianvändningen är hållbar*" uppfylls delvis.

Genom energibesparande åtgärder minskas energianvändningen i förvaltningens befintliga lokaler. I och med omfattande nybyggnation inom stadsdelsområdet, bland annat av bostäder och förskolor, ökar ändå behovet av energi.

Kommunfullmäktiges mål "*Transporter i Stockholm är miljöanpassade*" uppfylls helt.

Resor och transporter i förvaltningens regi genomförs i möjligaste mån på ett miljövänligt sätt.

Kommunfullmäktiges mål "*Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning*" uppfylls.

Det arbete som görs under planeringsprocesserna gällande grönkompensation fortsätter under året.

Kommunfullmäktiges mål "*Stockholms kretslopp är resurseffektiva*" uppfylls delvis.

Riktade insatser pågår för att målet om enheter som sorterar ut matavfall ska uppfyllas. Förvaltningens arbete med grönkompensation under planeringsprocessen fortsätter.

Kommunfullmäktiges mål "*Stockholms miljö är giftfri*" uppfylls.

Förskolorna har under perioden arbetat vidare med att uppnå nivå 2 i kemikaliecentrums vägledning för en kemikaliesmart förskola. Riktade satsningar pågår till verksamheter som hade låga värden vid utfallet för 2016, för att uppfylla målet gällande andel inköpta ekologiska livsmedel.

Kommunfullmäktiges mål "*Inomhusmiljön i Stockholm är sund*" uppfylls.

Ett omfattande arbete pågår med framförallt inomhusmiljön i nya förskolor, såsom ljus- och ljudförutsättningar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

◆ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningens bedömning är att målet för verksamhetsområdet uppfylls delvis.

Genom omfattande energibesparande åtgärder som vidtas, bland annat tack vare beviljade klimatinvesteringsmedel, kan energianvändningen minskas i befintliga lokaler. Förvaltningen bedömer att en minskning av den årliga energianvändningen på ca 1, 58 kWh kan göras. Eftersom stadsdelsområdet växer, med bland annat nybyggnation av bostäder och förskolor, skapas dock ett allt större energibehov. Eftersom målet är definierat som total mängd köpt energi, och inte per kvadratmeter, är det svårt för förvaltningen att uppnå målet, trots

omfattande energibesparande åtgärder.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Köpt energi (GWh)				2,694 GWh		2,148 GWh	1835 GWh	2017
Analys I och med att förvaltningen tar nya lokaler i anspråk kommer behovet av energi sannolikt att öka i stället för att minska.								

Nämndmål:

Förvaltningens verksamheter bedrivs med entydlig miljömedvetenhet och en låg energikonsumtion

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Minskad energikonsumtion.

Belysningen i stadsdelsområdets parkmiljöer är energieffektiva.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Energisparande åtgärder ska vidtas, exempelvis genom att stänga av energi i lokaler och rum som inte används, energieffektivisera t ex genom att byta till lågenergilampor, ledbelysning samt installera närvarostyrning om det är möjligt.	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen genomför ett fortlöpande arbete med att uppgradera till ledbelysning i stadsdelsområdets parker.	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen kommer samla in de mätningar som görs för Stockholm gällande medeltemperatur, medelvind och nivå på Saltsjön. Uppgifterna kommer att tillkännages.	2017-01-01	2019-12-31	
 Förvaltningen kommer utreda de egna utsläppen av växthusgaser. Utifrån underlaget kan vi se och påverka hur våra utsläpp av växthusgaser förändras, för att säkerställa att de minskar.	2017-01-01	2019-12-31	
 I verksamhetslokalerna ska det finnas energieffektiva vitvaror.	2017-01-01	2018-12-31	
 Löpande översyn görs för de bilar vars avtal löper ut för att se om de kan ersättas med elbilar.	2017-01-01	2019-12-31	
 Vid beställning av ny- och ombyggnation inom förskola och äldreboende ska krav på klimatsmart byggande och förnybar energi ställas. Strävan ska vara att bygga plusenergihus.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att målet för verksamhetsområdet uppfylls.

Omfattande åtgärder och aktiviteter pågår för miljövänliga transporter och färdvägar.

Transporter som utförs i förvaltningens regi sker i möjligaste mån på ett miljövänligt sätt.

Målen för samtliga indikatorer kommer att uppnås.

Nämndmål:

Verksamhetens transporter genomförs på ett hållbart sätt

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla resor och transporter i förvaltningens regi genomförs på ett hållbart sätt.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel dubbdäck						0 %		2017
 Andel elbilar						15 %		2017
 Andel miljöbilar i stadens bilflotta						100 %		2017
 Andel miljöbränsle i stadens miljöbilar						90 %		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla medarbetare ska tillämpa Förvaltningens resepolicy för miljövänliga resor i tjänsten.	2017-01-01	2019-12-31	
 E85-bilar och fordonsgasbilar ska tankas med det miljöbränsle de är avsedda för	2017-01-01	2019-12-31	
 Förvaltningen ska kontrollera att cykelbanor på parkmark är snöröjda, sandsopade och har bra underlag.	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen utvecklar ett tydligt och användarvänligt bokningssystem för cyklar och elcyklar.	2017-01-01	2017-12-31	
 Samverka med trafiknämnden om investeringar och reinvesteringar gällande pendelstråk för cykling	2017-01-01	2017-12-31	
 Utveckla arbetet med samordnande transporter mellan förvaltningens verksamhetsområden.	2017-01-01	2019-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att målet för verksamhetsområdet uppfylls

Det arbete som gjorts under planeringsprocesserna gällande grönkompensation under tertiäl 1 kommer att fortsätta under året. Förvaltningen har framfört önskemål om grönkompensation baserat på underlag från parkplanen och uttryckt behov av utökad grönkompensation i de fall som exploateringsprojekts utbredning har utökats, mellan olika steg i planprocessen.

Nämndmål:

Förvaltningens verksamheter bidrar till en hållbar mark- och vattenanvändning

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Ekosystemtjänster i stadsdelsområdets parkmiljöer stärks.

Ekosystemkartläggning tillämpas i planprocesser.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 En plan för förvaltningens fortsatta arbete med ekosystemtjänster tas fram under året.	2017-01-01	2017-12-31	
 För att bidra till att en god status ska kunna uppnås i stadens vattenförekomster föreslår stadsdelsförvaltningen i framtagningsskeden av detaljplaner att man tillämpar Lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD).	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen ska aktivt arbeta med information riktad mot invånare om möjligheter till stadsodling, för att öka förekomsten av stadsodlingar i stadsdelsområdets offentliga miljöer.	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen ska undersöka möjligheterna till trädplantering i samband med större ombyggnationer av parkmiljöer.	2017-01-01	2019-12-31	
 I samband med förslag till ny bebyggelse som medför intrång i grön- och vattenområden, ska grönkompensation med likvärdig funktion i närområdet begäras.	2017-01-01	2019-12-31	
 I samband med nybyggnation ska nyplantering av träd föreslås som grönkompensation, där det är relevant.	2017-01-01	2019-12-31	
 När gallring utförs och vid fällning av träd i parker ska det planteras ett nytt träd för varje fällt träd på en lämplig plats i stadsdelen.	2017-01-01	2019-12-31	
 Sly som röjs ska i möjligaste mån ligga kvar i naturmark.	2017-01-01	2019-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

 Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningens bedömning är att målet för verksamhetsområdet uppfylls delvis.

Förvaltningens arbete med stadsodlingar kommer att fortsätta under året. Riktade informationskampanjer har under perioden genomförts i Östberga som lett till att en grupp intresserade boende kommer att starta en stadsodling i centrala Östberga. En tänkbar plats är förskolan Ädelstenens gamla tomt, som har börjat återställas.

Riktade insatser pågår för att målet med "Andel enheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling" ska kunna uppfyllas.

Nämndmål:

De naturliga kretsloppen stärks inom stadsdelsområdet.

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Avfallshanteringen är resurseffektiv.

Stadsdelsområdets parkmiljöer utformas för att stärka de naturliga kretsloppen såsom dagvattenhantering.

Stadsdelsområdets parkmiljöer erbjuder goda förutsättningar för boende och besökare att återvinna avfall.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
◆ Andel enheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling				69,3 %		80 %		2017
Analys Riktade insatser pågår för att fler enheter ska börja sortera matavfall.								
● Antal förskolor som utrustas med återvinningsstation under 2017.						2		2017
● Antal parker som utrustas med återvinningsstation under 2017.	0				1	1		Tertial 1 2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Aktuella brukaravtal redovisas årligen för stadsdelsnämnden. Avtalen redovisas separat i kategorierna stadsodling och grönyteskötsel.	2017-01-01	2019-12-31	
▶ Alla förvaltningens verksamheter ska sortera ut sitt matavfall till biologisk behandling	2017-01-01	2019-12-31	
▶ De enheter som ännu inte sorterar ut matavfall ska kontakta Stockholm Vatten och påbörja utredning om förutsättningar.	2017-01-01	2019-12-31	
▶ De förskolor som inte har rätt förutsättningar för att samla in matavfall i kärl ska tillsammans med fastighetsägarna undersöka möjligheten att installera matavfallskvarn.	2017-01-01	2019-12-31	
▶ Farligt avfall ska sorteras ut och lämnas så att det blir miljöriktigt omhändertaget.	2017-01-01	2019-12-31	
▶ Förbrukningen av engångsprodukter ska minska och flergångsprodukter (ex glas) och förnyelsebara material ska öka.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Förvaltningen ska undersöka hur återvinning fungerar i olika verksamheter och lokaler.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Förvaltningen ska vid inköp av varor och tjänster planera för att minska uppkomsten av avfall, ex undvika onödiga förpackningar, emballage samt engångsmaterial och minska matsvinn genom	2017-01-01	2019-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
planerade måltidsinköp.			
 Grovsopor ska i större omfattning än idag sorteras för material- eller energiåtervinning.	2017-01-01	2017-12-31	
 Pappersförbrukningen ska minska.	2017-01-01	2017-12-31	
 Produkter och inventarier som inte längre används inom verksamheten ska så långt det är möjligt återanvändas. Det kan ex vara möbler textilier eller liknande.	2017-01-01	2017-12-31	
 Riskavfall ska hanteras enligt föreskrifter.	2017-01-01	2019-12-31	
 Schaktmassor ska återanvändas för att undvika uttag av outnyttjade naturresurser och minska transportbehovet av schaktmassor.	2017-01-01	2019-12-31	
 Spillmaterial vid byggproduktion ska minimeras.	2017-01-01	2019-12-31	
 Vattenförbrukningen ska minska.	2017-01-01	2019-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:
2.5 Stockholms miljö är giftfri

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att målet för verksamhetsområdet uppfylls.

Förskolorna har under perioden arbetat vidare med att uppnå nivå 2 av 3 i kemikaliecentrums vägledning för en kemikaliesmart förskola. Riktade satsningar pågår till verksamheter som hade låga värden gällande inköpta ekologiska livsmedel under 2016. Omfattande åtgärder och aktiviteter pågår även för att sortera olika sorters avfall och minska uppkomsten av avfall.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 1 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola				100 %		100 %	95%	2017
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system				100 %		100 %	75%	2017
  Andel inköpta ekologiska livsmedel				33,18		40 %	40%	2017

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel								

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är kemikaliesmarta

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Andelen inköp av ekologiska livsmedel ökar.

Förskolorna arbetar aktivt med kemikaliecentrums vägledning för en kemikaliesmart förskola.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel relevanta upphandlingar av varor och tjänster där krav ställts på att miljö- och hälsosafarliga ämnen inte ingår	100				100	100 %		Tertial 1 2017
Analys Inga relevanta upphandlingar har genomförts under perioden.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla förskolor ska rensa bort varor och material som används i verksamheten inklusive köket som kan innehålla hälsosafarliga kemikalier enligt vägledning som tas fram av kemikaliecentrum.	2017-01-01	2019-12-31	
 Alla verksamheter inventerar och dokumenterar sina märkningspliktiga kemiska produkter i en kemikalieförteckning.	2017-01-01	2019-12-31	
 Alla verksamheter ska årligen från 2017 rapportera uppgifter om utfasningsämnen och prioriterade riskminskningsämnen till kemikaliecentrum.	2017-01-01	2019-12-31	
 Alla verksamheter som anlitar entreprenörer som använder kemiska produkter ska ställa krav i upphandlingen på att entreprenören redovisar uppgifter om utfasningsämnen och prioriterade riskminskningsämnen.	2017-01-01	2019-12-31	
 Alla verksamheter som har utfasningsämnen och prioriterade riskminskningsämnen ska arbeta aktivt för att minska dem.	2017-01-01	2019-12-31	
 Förekomsten av PVC-golv ska kartläggas.	2017-01-01	2019-12-31	
 Förvaltningen kommunicerar det egna kemikaliearbetet både internt och externt för att på detta sätt inspirera till att minska användningen av miljö- och hälsosafarliga kemikalier.	2017-01-01	2019-12-31	
 Inköp av ekologisk mat ska även eftersträvas vid upphandlingar av representation, catering och övriga inköp.	2017-01-01	2019-12-31	
 När tjänster och entreprenader upphandlas ska krav ställas på att	2017-01-01	2019-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
miljöanpassade produkter ska användas.			
 Regelbunden städning ska säkerställas genom rutiner med korrekta metoder och kontinuerlig uppföljning av dessa.	2017-01-01	2019-12-31	
 Uppföljning av ställda miljökrav vid upphandlingar ska genomföras med stickprovskontroller.	2017-01-01	2019-12-31	
 Vid nybyggnation eller större ombyggnationer av befintlig verksamhet inom äldreomsorg och förskola ska frågan om tillagningskök alltid utredas. Strävan är att så många som möjligt ska ha tillgång till tillagningskök.	2017-01-01	2019-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att målet för verksamhetsområdet uppfylls.

Förvaltningen har under perioden arbetat vidare med funktionsprogrammet för förskolelokaler för att säkerställa att arbetet kan slutföras under 2017 och att resultatet blir användbart i utvecklingen av förskolor. Förvaltningen har dessutom i tidiga planeringsskeden av nya förskolor utrett ljus- och ljudförutsättningar för att säkerställa en god verksamhetsmiljö.

Nämndmål:

Nämndens verksamheter har en god inomhusmiljö

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

I planeringen av ut- och nybyggnation arbetar nämnden förebyggande med risker för störningar i inomhusmiljön.

Buller, dålig luftkvalitet och luktstörningar ses över.

Skyddsronder genomförs.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Det påbörjade arbetet med att ta fram ett funktionsprogram för förskolelokaler ska slutföras under 2017.	2017-01-01	2017-12-31	
 God ljudnivå ska upprätthållas vid verksamheter med hjälp av ex bordsskivor med ljuddämpande ytskikt, möbeltassar, bullerdämpande mattor, ljuddämpande väggfärg, takabsorbenter och skärmar.	2017-01-01	2019-12-31	
 Kontinuerlig uppföljning av aktuella ventilationskontroller (OVK) som utförs av fastighetsägaren för att säkerställa att förskolorna har en god luftkvalitet inomhus.	2017-01-01	2017-12-31	
 Skyddsronder med en uppföljande rond genomförs.	2017-01-01	2017-12-31	
 Vid om- och nybyggnation ska förvaltningen arbeta för att uppnå så god ljus- och ljudmiljö som möjligt.	2017-01-01	2019-12-31	

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Nämnden bidrar till uppfyllelse av kommunfullmäktiges inriktningsmål samt mål för verksamhetsområdena. Förvaltningens bedömning är att inriktningsmålet uppfylls.

Kommunfullmäktiges mål *"Stockholm är en världsledande kunskapsregion"* uppfylls.

Forskningsprojektet "små barns lärande" som pågått i fyra år avslutades under våren. Projektet har gett ökad kunskap och större medvetenhet i att se barns förändrade kunskande.

Ett forskningssamarbete har påbörjats med Linnéuniversitetet kring att intervjua brukare inom försörjningsstödet angående delaktighet.

Kommunfullmäktiges mål *"Stockholm är en företagsvänlig stad"* uppfylls.

Förvaltningen har under perioden, tillsammans med representanter från andra stadsdelsförvaltningar, deltagit i näringslivsmöten som anordnats av Invest Stockholm.

Kommunfullmäktiges mål *"Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva"* uppfylls delvis.

Fler personer blir självförsörjande och antalet hushåll som har försörjningsstöd minskar. De som blir kvar i bidragsberoende har i regel en komplex problematik. De får omfattande stöd och insatser för att kunna bli självförsörjande. En kartläggning har gjorts av hushåll som bor i Rågsved och har försörjningsstöd.

Det är en stor utmaning att hitta arbetsplatser med meningsfulla arbetsuppgifter för att öka antalet arbetstillfällen inom staden. Det förutsätter god samverkan med fackförvaltningar och bolag för att nå målen.

Kommunfullmäktiges mål *"I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet"* uppfylls.

Förvaltningen har satsat på kompetensutbildning av personalen, anpassat till behov inom de olika avdelningarna.

Alla medarbetare i förvaltningen har erbjudits en halvdags utbildning i hedersrelaterat våld. I januari deltog ett 50-tal medarbetare från förvaltningen i Forum jämställdhet, med föreläsningar och paneldiskussioner under två dagar.

Kommunfullmäktiges mål *"Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar"* uppfylls.

Förvaltningen redovisar inte någon avvikelse mot budget.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion

Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att målet för verksamhetsområdet uppfylls.

Forskningsprojektet "små barns lärande" som pågått i fyra år avslutades under våren. Två av

förvaltningens förskolor har medverkat tillsammans med Linnéuniversitetet och 12 andra kommuner. Projektet har gett ökad kunskap och större medvetenhet i att se barns förändrade kunnande.

Förvaltningen har inlett ett forskningssamarbete med Linnéuniversitetet kring att intervjua brukare inom försörjningsstödet angående delaktighet.

Nämndmål:

Förvaltningen vidareutvecklar samverkan med högskolor och universitet

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Samverkan sker med högskolor och universitet.

Verksamheterna utvecklas utifrån forskning och evidensbaserade metoder.

Analys

Förvaltningen har under perioden haft cirka 65 studenter som genomför sin verksamhetsförlagda utbildning (VFU) på förvaltningens förskolor. Av dem är cirka 15 barnskötare som utbildar sig till förskollärare.

En nyutexaminerad socionom har anställts som trainee. Personen går stadens traineeprogram och har en tillsvidareanställning inom förvaltningen samtidigt som cirka 20 % av arbetstiden läggs utanför verksamheten, för att bredda kompetensen. Ett tiotal socionomstudenter är timanställda inom förvaltningens verksamheter. Syftet är att studenterna ska få yrkeserfarenhet under utbildningstiden och kunna tillsvidareanställas när utbildningen av avslutad.

Studenter från socionomutbildningen har under våren gjort studiebesök på förvaltningen.

En adjungerad klinisk adjunkt (AKA) har heltidsanställts. Syftet är att säkerställa att cirka 160 sjuksköterskestuderande får en bra verksamhetsförlagd utbildning med hög kvalitet.

Förvaltningen har tecknat en överenskommelse med Karolinska Institutet (KI) om att ta emot studerande fysioterapeuter och arbetsterapeuter, totalt cirka 50 studenter per år.

Överenskommelse har gjorts med Drottning Blankas gymnasium om att ta emot praktikanter inom lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) -verksamhet.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal högskolestudenter som bereds praktik och/eller utbildning inom förvaltningen.				161		270		2017

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att målet för verksamhetsområdet uppfylls.

Under perioden har förvaltningen, tillsammans med representanter från andra stadsdelsförvaltningar, deltagit i näringslivsmöten som anordnats av Invest Stockholm. Dessutom har förvaltningen besökt Rinkeby- Kistas stadsdelsförvaltning för att dra lärdom av hur de arbetar med näringslivsfrågor.

Nämndmål:

Företag väljer att etablera sig i Enskede-Årsta-Vantör

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Förvaltningen har ett gott samarbete med Stockholm Business Region och de företagareföreningar samt privata utförare som finns i stadsdelsområdet.

Analys

Förvaltningen har under perioden påbörjat planeringen av ett näringslivsevent som syftar till att etablera en bättre kontakt med företagare i stadsdelsområdet samtidigt som företagarna ges tillfälle att ställa frågor till representanter från staden angående de stadsutvecklingsplaner som finns. Representanter från större stadsutvecklingsprojekt, Invest Stockholm och Företagsgrupperna Stockholm (FGS) kommer att delta på eventet som går av stapeln den 11 maj.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska stötta utvecklingen av Högdalens energi- och miljökluster.	2016-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen ska under året bjuda in Rågsveds centrumägare till ett närmare samarbete om utvecklingen i Rågsveds centrum samt närområdet	2017-01-01	2017-12-31	
 Kartlägga lokala näringslivets förutsättningar och analys av utvecklingsbehov	2017-01-01	2017-12-31	
 Undersökning av utvecklingsbehoven i företagarråderna i Högdalen, Snösätra och Årstafältet	2017-01-01	2017-12-31	
 Utveckla former för det lokala företagarrådet	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningens bedömning är att målet för verksamhetsområdet uppfylls delvis.

Fler personer blir självförsörjande och antalet hushåll som har försörjningsstöd minskar. Den goda konjunkturen på arbetsmarknaden och den effektiva kontakten med jobbtorg innebär att personer som står nära arbetsmarknaden har förhållandevis korta bidragstider. De som blir kvar i bidragsberoende har i regel en komplex problematik som försvårar vägen till självförsörjning. Förvaltningen bedriver ett omfattande utvecklingsarbete med samverkan, stöd och rehabinsatser för att gruppen ska bli självförsörjande.

Under perioden har 26 personer, 18 kvinnor och 9 män, fått en kommunal visstidsanställning, "Stockholmsjobb". Förutom de platser som förvaltningen förfogar över görs det extra satsningar på anställningar för kvinnor.

Förvaltningen verkar för att öka antalet kommunala arbetsplatser. Det är en stor utmaning att finna arbetsplatser med meningsfulla arbetsuppgifter. Ett fortsatt aktivt arbete krävs för att öka antalet arbetstillfällen inom staden. Det förutsätter god samverkan med fackförvaltningar och bolag för att kunna erbjuda 950 ungdomar feriejobb under sommaren och 300 ungdomar feriejobb under höst- och jullov. Förvaltningen bedömer att det inte går att få fram tillräckligt många arbetsplatser med meningsfulla arbetsuppgifter under sommaren, utan behöver sprida ut arbetstillfällen under även höst- och jullov, för att kunna säkerställa god kvalitet och nå målen.

En kartläggning av hushåll som bor i Rågsved och har försörjningsstöd har genomförts. En sammanställning och analys håller på att göras av resultaten, som ska utgöra grund för åtgärder i samarbete med Arbetsmarknadsförvaltningen.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen 	2,15 %	2,01 %	2,09 %	2,2 %	2 %	2 %	1,7 %	Tertial 1 2017
Analys Värdet är en successiv förbättring och prognosen är att målet uppnås under året.								
  Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare 	1,46 %	1,42 %	1,5 %	1,48 %	1,35 %	1,1 %	1,1 %	Tertial 1 2017
Analys Andelen minskar och har minskat med 0,9 % jämfört med samma period förra året. Trots omfattande utvecklingsarbete är det osannolikt att årsmålet kommer att uppnås under året.								
  Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb 	27 st	9 st	18 st	43 st	58 st	58 st	850 st	Tertial 1 2017

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	9 st	3 st	6 st	16 st	14 st	14 st	500 st	Tertial 1 2017
  Antal tillhandahållna platser för sommarjobb				975		1 250 st	8 500 st	2017
Analys Samverkan med fackförvaltningar och bolag är en förutsättning för att nå målet.								
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	60			70	85	85 st	900 st	Tertial 1 2017
  Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi				934 st		1 250 st	8 500 st	2017
Analys Samverkan med fackförvaltningar och bolag är en förutsättning för att nå målen.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden stärka arbetet med kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden för att öka delaktigheten och den ekonomiska jämställdheten i staden.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Kvinnor och män som bor i Enskede-Årsta-Vantör ska vara eller bli självförsörjande

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Antal hushåll som uppbär försörjningsstöd minskar.

Analys

Rågsved Community Center (RCC) har haft 16 personer inskrivna under perioden varav elva lotsats vidare till Jobbtorg Stockholm. Av de övriga har tre deltagit i coachande samtal för att hitta anställning, två har fått hjälp med CV-skrivning och därefter fått anställningar på skolor. En av de inskrivna har varit kvinna. Arbeta pågår, bland annat tillsammans med det lokala föreningslivet, för att nå fler kvinnor och genomföra riktade aktiviteter för kvinnor.

RCC har under perioden tagit emot en grupp unga män som blivit överåriga för fritidsgårdarnas verksamhet. Samverkan med fritidsgårdarnas personal har lett till att nio av dem deltagit i RCC:s program. Av dem har fem fått kontakt med Jobbtorg, anställning eller studier.

Av hushållen som får försörjningsstöd är cirka 46 % kvinnor, 41 % män och resterande, cirka 13 % är par. Av cirka 1160 hushåll som var aktuella i början av april var mer än 560 rehabärenden, det vill säga personer som står långt från arbetsmarknaden och som haft försörjningsstöd under en längre tid. Förvaltningen arbetar med att utveckla ett strukturerat arbetssätt för handläggning av målgruppen, "processtödet/processkartan", för att de ska kunna få en egen försörjning. I "processtödet/processkartan" ingår nu 123 personer, 68 kvinnor och 55 män.

Det praktiska arbetet har inletts med att implementera processtödet/processkartan i arbetet med försörjningsstödet arbetsmarknadsteam och ungdomsteam. Inom missbruksvården har en arbetsgrupp börjat kartlägga den målgrupp som ska prioriteras för arbetsförberedande insatser, tillsammans med försörjningsstödet.

Målet med att hälften av alla OSA-platser ska gå till kvinnor ser inte ut att kunna uppfyllas under året. Vid tertiäl 1 har 36 % av platserna gått till kvinnor. Åtgärder pågår i form av information om möjligheten för kvinnor att få en OSA-anställning och inventering av kvinnor som uppfyller kriterierna för en anställning.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel kvinnor med OSA-anställning				39 %		50 %		2017
Analys För att utjämna skillnaderna mellan antalet kvinnor och män som har OSA-anställning arbetar verksamheten med att informera och inventera hos handläggare, Jobbtorg och Arbetsförmedlingen om det finns kvinnor som kan bli aktuella för OSA-anställning.								
 Andel män med OSA-anställning	64 %			61 %		50 %		2017
 ♀ Andel personer inom processtödet som blir självförsörjande								2017
Analys Målvärde anges vid T2.								
 ♀ Andel personer inom processtödet som har en förändringsplan.	43,9 %	38,18 %	48,53 %		50 %	50 %		Tertiäl 1 2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Anställa medborgarvårdare i socialt utsatta områden	2017-01-01	2017-12-31	
 Kartlägga gruppen personer som har försörjningsstöd i Rågsved	2017-01-01	2017-12-31	
 Om möjligt bidra till att arbetsintegrerade sociala företag bildas	2017-01-01	2017-12-31	
 Ökat mottagande av feriearbetare på skollov	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att målet för verksamhetsområdet uppfylls.

Förvaltningen har främst satsat på kompetensutbildning av personalen, anpassat till behov inom de olika avdelningarna. Vissa gemensamma satsningar har också gjorts, såsom interna chefsutbildningar i företrädesrätt, konverteringar och WinLas, jobbistan samt "Från risk till frisk", grundläggande och fortsättningskurs. Alla medarbetare i förvaltningen har erbjudits en halvdags utbildning i hedersrelaterat våld.

I januari deltog ett 50-tal medarbetare från förvaltningen i Forum jämställdhet, med föreläsningar och paneldiskussioner under två dagar.

Nämndmål:

Medarbetarna i förvaltningen erbjuds möjlighet till kompetensutveckling

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

All tillsvidareanställd personal har adekvat utbildning för sin tjänst.

Kompetensutveckling och möjliga karriärvägar erbjuds i förvaltningen.

Analys

Förvaltningen har främst satsat på kompetensutbildning av personalen, anpassat till behov inom de olika avdelningarna.

Bland utbildningar som genomförts finns Signs of safety, motiverande samtal (MI), familjerättsliga grundutbildningar, antirasism och normkritik, Stockholms stads riktlinjer, Våld i nära relation, Mindview, med övningar i bland annat stresshantering, och "Barn som anhöriga" samt utbildning i utrednings- och dokumentationsverktygen.

Andra exempel är att medarbetare uppmuntras att söka till barnskötarutbildning och förskollärarytutbildning, interna workshops för biträdande enhetschefer för att stärka ledarskap och förbättra samarbete, utvecklingsprogram kring att diskutera och reflektera i grupp, för att utvecklas i yrkesrollen, med mera.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att målet för verksamhetsområdet uppfylls.

Prognosen visar ett underskott om 11,9 mnkr före resultatöverföringar och efter resultatöverföringar prognostiseras ingen avvikelse mot budget. Totalt för året prognostiseras nettokostnaderna till 2 303,7 mnkr. För kostnaderna prognostiseras totalt 2868,0 mnkr och för intäkterna 564,3 mnkr.

Resultatenheterna prognostiserar underskott och beräknar att använda 11,9 mnkr ur resultatfonderna. Underskotten för resultatenheterna beror i huvudsak på minskad beläggning inom hemtjänst, vård och omsorgsboende samt färre inskrivna barn i förskolan än beräknat under hösten.

Prognosen bygger på ett periodiserat utfall till och med april 2017, prognos för kostnader och intäkter för resten av året samt prognos för årets budgetjusteringar och prestationsförändringar.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %			99,89 %		100 %	100 %	Tertial 1 2017
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100,5 %			99,5 %		100 %	100 %	Tertial 1 2017
  Nämndens prognossäkerhet T2				0 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2017

Nämndmål:

Nämndens resurser utnyttjas effektivt

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Verksamheten bedrivs inom budgetramen.

Befintliga resurser används optimalt och invånarna får största möjliga nytta för sina skattepengar.

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Nämnden bidrar till uppfyllelse av kommunfullmäktiges inriktningsmål samt mål för verksamhetsområdena. Förvaltningens bedömning är att inriktningsmålet uppfylls delvis.

Kommunfullmäktiges mål *"Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika"*, uppfylls.

Alla enheter har individbaserad statistik uppdelad på kvinnor och män. Jämställdhetsintegrering pågår inom alla verksamheter. Arbete har påbörjats med att göra jämställdhetsanalyser i några verksamheter.

Kommunfullmäktiges mål *"Stockholm är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor"*, uppfylls delvis.

I början av året genomfördes en workshop kring handlingsplanen för en förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare. Några förslag som uppkom har igångsatts.

Inom Individ och familjeomsorgen barn och ungas enheter har personalsituationen stabiliserats.

Arbetet med att sänka och förebygga sjukskrivningar pågår på alla avdelningar. Trots omfattande insatser ökar den genomsnittliga sjukfrånvaron i förvaltningen. Några avdelningar har en trend med minskad sjukfrånvaro.

Kommunfullmäktiges mål *"Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fri från diskriminering"*, uppfylls.

Inom ramen för uppdraget ungas organisering har personal som arbetar i nära kontakt med barn och unga erbjudits utbildningsinsatser. Ett tema har varit hedersrelaterat våld och hedersstrukturer.

En strategi för utveckling av förvaltningens fritidsgårdar har presenterats. Prioriterade målgrupper att nå är flickor, ungdomar med funktionsvariationer och HBTQ-ungdomar.

Kommunfullmäktiges mål *"Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention"*, uppfylls.

En arbetsgrupp inom förvaltningen med deltagare från alla avdelningar arbetar med att ta fram riktlinjer för hur barnkonventionen kan implementeras i förvaltningens arbete.

Fullmäktiges mål *"Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld"*, uppfylls.

Alla medarbetare i förvaltningen har under perioden erbjudits en halvdags utbildning i hedersrelaterat våld.

Färre personer har sökt stöd och hjälp hos förvaltningen på grund av våld i nära relation jämfört med samma period förra året.

Kommunfullmäktiges mål *"Stockholm är en tillgänglig stad för alla"*, uppfylls.

För att möjliggöra delaktighet för den enskilde brukaren har en rad insatser genomförts såsom att utbilda personal i arbetsmetoder, utveckla rutiner och stödinsatser. Medarbetare har fått handledning med fokus på brukarens behov.

Kommunfullmäktiges mål "*Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande*", uppfylls.

Tillsammans med boende och andra aktörer, internt och externa har förvaltningen under perioden arbetat med de förslag på åtgärder för ökad trivsel och trygghet i Östberga som framkom under 2016.

En inkluderingslots anställdes under våren. Inkluderingslotsen ska bland annat utbilda kvinnor till medborgarvärdar.

Kommunfullmäktiges mål "*Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning*" uppfylls.

Under perioden har förvaltningen inte gjort några upphandlingar där det varit relevant att ställa krav utifrån miljöhänsyn och sociala hänsyn.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att målet för verksamhetsområdet uppfylls.

Alla enheter har individbaserad statistik uppdelad på kvinnor och män.

Jämställdhetsintegrering pågår inom alla verksamheter. Arbete har påbörjats med att göra jämställdhetsanalyser i några verksamheter.

Inom flera verksamheter har arbete också påbörjats med att genom utbildningar, övningar och observationer utveckla arbetssätt för att säkerställa ett jämställt bemötande.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nämnden ska etablera rutiner för jämställdhetsanalyser i enlighet med programmet för ett jämställt Stockholm	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Flickor och pojkar, kvinnor och män får ett jämställt bemötande, en jämställd myndighetsutövning samt jämställt stöd och omsorg.

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Medarbetarna känner till förvaltningens lokala handlingsplan för jämställdhet.

Alla verksamheter har individbaserad statistik och genomför könskonsekvens-jämställdhetsanalyser.

Målen uppnås med lika goda resultat för flickor och pojkar, kvinnor och män.

Analys

En effekt av utbildningen ”Sju timmar om jämställt bemötande i förskolan...” är att personalen fått en modell, ett arbetssätt för att leda ett strategiskt jämställdhetsarbete, göra och pröva, diskutera och reflektera, planera och åtgärda. De har upptäckt skillnader i hur de förhåller sig till pojkar och flickor i olika situationer och har börjat se barnens aktiviteter ur flera olika perspektiv.

Avdelning kultur, fritid och demokrati har påbörjat arbetet med att jämställdhetsintegrera verksamheterna. Öppna förskolan, fältassistenterna och Community Centren har under perioden granskat de egna verksamheterna ur ett jämställdhetsperspektiv. De har påbörjat jämställdhetsanalyser utifrån SJUAN, en modell som tagits fram av Sveriges kommuner och landsting (SKL). Fritidsgårdarnas personal har börjat utveckla arbetsmetoder för ett jämställt bemötande gentemot ungdomarna och för att alla besökare ska bli likvärdigt sedda och lyssnade till.

Många HBTQ-föräldrar har besökt och uttryckt uppskattning för de öppna förskolorna som är HBTQ-certifierade. Det finns en stor medvetenhet om dessa frågor bland personalen och frågorna har inkluderats som en stående punkt på personalmötena.

ÖCC har den senaste perioden haft en jämförelsevis jämn könsfördelning bland sina besökare. De har prioriterat att stötta det föreningsliv som finns i närområdet för unga kvinnor.

Individ och familjeomsorgen barn och unga arbetar under året avdelningsövergripande med att jämställdhetsintegrera verksamheterna och alla enheter har könsuppdelade indikatorer. Ett arbete har påbörjats med att ta fram en checklista för jämställda beslut. Analyser ska göras, utifrån statistik, för att se om resurser fördelas på ett likvärdigt sätt mellan könen. Statistik som tagits fram under våren visar att fördelningen av nya ärenden är 59 % pojkar och 41 % flickor. Könsfördelningen avseende olika insatser speglar de siffrorna då fler pojkar än flickor har insatser. Under årets första tre månader får pojkar 61 % av insatserna och flickor 39 %. Djupare analyser kommer att göras under året.

Inom Individ och familjeomsorgen vuxna har alla verksamheter könsuppdelade indikatorer. Försörjningsstödet har påbörjat en utbildningsserie om bemötande och processer med olika teman som påverkar i yrkesutövningen, där kön är ett. Arbeta har också påbörjats med att jämställdhetsintegrera processkartan inom försörjningsstödet, från kartläggningen till planering/förändringsplaner och insatser som erbjuds. Observatörer följer med socialsekreterare på besök för att observera om bemötandet är jämställt och jämlikt. Några verksamheter har börjat göra jämställdhetsanalyser, fokusområden är bland annat föräldraskap, sjukskrivna och bostadslösa.

För att uppnå en jämställd myndighetsutövning har en arbetsgrupp bildats inom beställarenheten äldre. Under årets första tertial har olika utbildningssatsningar gjorts. Ett nytt arbetssätt har introducerats för att uppnå jämställda bedömningar vid ärendedragningar.

Inom beställarenheten funktionsnedsättning och socialpsykiatri analyseras orsakerna till att mäns insatser verkar kosta mer än kvinnors. Under tertial 1 har en konsult anlitats för en grundläggande analys.

Inom Avdelning egen regi pågår framtagande av arbetsmaterial i samarbete mellan förvaltningens jämställdhetsstrateg och en fokusgrupp, bestående av representanter från olika verksamheter. För att synliggöra icke jämställt bemötande och arbetssätt samt säkerställa att

utförda insatser utförs utifrån verkliga behov och inte utifrån förväntningar utifrån kön, ska frågeställningar tas fram för enheterna. Utbildning i jämställdhetsanalyser för chefer har påbörjats. Frågor att analysera har framkommit genom utvecklings- och kvalitetsråd som ägt rum för chefer under perioden.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel enheter som arbetar med myndighetsutövning som har en checklista för jämställda beslut.						75 %		2017
 Andel könsuppdelade indikatorer av samtliga indikatorer						50 %		2017
 Andelen enheter som har individbaserad statistik uppdelat på kvinnor och män	100 %				100 %	100 %		Tertial 1 2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla enheter har jämställdhet som en punkt på dagordningen på APT eller forum med liknande mötesfrekvens.	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen arrangerar en spridningskonferens med kollegialt lärande tillsammans med Skarpnäck och Farsta stadsdelsförvaltningar.	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen ska utreda om det finns möjlighet att tillsammans med Kulturförvaltningen och Stadsarkivet utveckla ett koncept för jämställdhetsvandringar i stadsdelsområdet.	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen utreder möjligheterna till jämställdhetsbudgetering.	2017-01-01	2017-12-31	
 Verksamheterna genomför könkonsekvensanalyser utifrån den individbaserade statistik som tas fram.	2017-04-03	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

 Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningens bedömning är att målet för verksamhetsområdet uppfylls delvis.

I början av året genomfördes en workshop kring handlingsplanen för en förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare. Under workshopen framkom flera förslag på åtgärder, varav några har igångsatts. Bland annat har en samordningsfunktion skapats för att samordna mottagande av socionompraktikanter. En tjänst som biträdande enhetschef inom försörjningsstödet har inrättats och tillsatts, vilket bidrar till en högre närvaro av arbetsledning, något som har efterfrågats av medarbetarna. Beslut har fattats inom Beställaravdelningen om tillfällig förstärkning i form av en tjänst som biträdande enhetschef

och en tjänst som biståndshandläggare, under resten av året. Detta för en högre närvaro av arbetsledning som stöd för det stora antalet nyanställda och då antalet insatser för vuxna personer med funktionsnedsättning ökat. En översyn har också påbörjats kring behoven av administrativt stöd på enheterna. Fackliga företrädare deltar i styrgruppen som arbetar med åtgärder enligt handlingsplanen.

Som ett led i arbetet med handlingsplanen ansöker förvaltningen i samband med tertialrapport 1, tillsammans med Farsta och Skarpnäcks stadsdelsförvaltningar, om medel för att införa en karriärtrappa, innehållande olika kompetensutvecklingssatsningar för socialsekreterare och biståndshandläggare. Förvaltningen ansöker även om medel för att möjliggöra en fortsättning av den påbörjade utbildningen i Signs of safety inom barn- och ungdomsvården. Detta för att medarbetare som inte gått grundutbildningen ska kunna göra det och för att utvalda nyckelpersoner ska kunna få fördjupade kunskaper i metoden.

Inom Individ och familjeomsorgen barn och ungas enheter har personalsituationen stabiliserats. Tidigare inhyrd personal har ersatts med tillsvidareanställd personal, vilket ökar kvaliteten och långsiktigheten i det sociala arbetet. De enheter inom Individ och familjeomsorgen vuxna som haft stor omsättning under 2016 arbetar nu med att skapa stabila och trygga arbetsgrupper.

Arbetet med att sänka och förebygga sjukskrivningar pågår på alla avdelningar. Cheferna får konsultativt stöd av HR-konsulterna i handledningen av rehabiliteringsärenden.

Avdelning egen regi och Individ och familjeomsorgen barn och unga, har en trend med minskad sjukfrånvaro. Avdelning egen regis satsning på en extra HR-resurs bedöms ha gett bra resultat.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex ♀						83	83	2017
  Index Bra arbetsgivare ♀						82	fastställs 2017	2017
  Index Psykosocial arbetsmiljö ♀						78	fastställs 2017	2017
  Sjukfrånvaro ♀	8,9 %	5,7 %	9,5 %	8,8 %	8,6 %	7,5 %	tas fram av nämnden	Tertial 1 2017
Analys Den långa sjukfrånvaron från dag 181 minskar medan den medellånga sjukfrånvaron ökar. Både kvinnor och mäns sjukfrånvaro har ökat under året.								
  Sjukfrånvaro dag 1-14 ♀	2,47 %	2,02 %	2,55 %	2,4 %	2,35 %	2,3 %	tas fram av nämnden	Tertial 1 2017
Analys Den korta sjukfrånvaron har legat på ungefär samma nivå under året.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnden ska ta fram kompetensförsörjningsplaner på 3-5 års sikt med aktiviteter för innevarande år. Kommunstyrelsen ska utifrån nämndernas underlag tillsammans med berörda nämnder ta fram en strategi för den framtida kompetensförsörjningen i staden, med särskilt fokus på välfärdsyrken.	2017-01-01	2017-12-31	
  Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna kartlägga aktuella utbildningsnivåer bland anställda inom LSS-verksamheter.	2017-01-01	2017-12-31	
  Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska intensifiera arbetet med att skapa trygga anställningar och goda arbetsvillkor genom att minimera användningen av allmänna visstidsanställningar i yrkeskategorier där denna anställningsform är frekvent.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Nämndens arbetsplatser har goda arbetsvillkor

 Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Efterfrågade medarbetare kan rekryteras och behållas.

Frisknärvaron är hög och medarbetare samt chefer trivs på arbetsplatsen.

Goda resultat uppnås i medarbetarundersökningen, den psykosociala skyddsronen och i relevanta brukarundersökningar.

Analys

Arbetsmiljö

Fokus har under våren legat på att implementera den nya företagshälsovården och någon arbetsmiljöutbildning har därför inte genomförts.

Nya riktlinjer har tagits fram för kränkande särbehandling.

Utifrån handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare har åtgärder börjat vidtas.

Som ett led i att skapa samsyn, gemensam riktning och vara attraktiv som arbetsgivare har Avdelning egen regis ledningsgrupp, med utgångspunkt ur stadens vision, arbetat fram långsiktiga och övergripande mål för verksamheterna.

Rehabilitering/sjukskrivning

För att förebygga och sänka sjukskrivningar pågår arbete på alla avdelningar. Cheferna får konsultativt stöd av HR-konsulterna i handledningen av rehabiliteringsärenden. På flera avdelningar/enheter har cheferna på individnivå presenterat hur rehabiliteringsarbetet fortlöper och vilka insatser som pågår eller planeras.

Under vårterminen har två utbildningsomgångar med grund- och fortsättningskurs i rehabilitering genomförts.

HR-avdelningen har träffat kontaktpersonerna för den nya företagshälsovården Feelgood och

Stark & Partner för att etablera samarbete. Regelbundna möten kommer att planeras in för att utöka samarbetet med eventuellt riktade satsningar och för det hälsoförebyggande arbetet. På två frukostmöten i januari fick samtliga chefer träffa företrädare för den nya företagshälsovården och fick information om tjänster som erbjuds. Även förvaltningsgruppen har träffat de nya aktörerna och fått information om deras tjänster.

Trots omfattande insatser ökar den genomsnittliga sjukfrånvaron i förvaltningen, från 8,8 % vid årsskiftet till 8,94 %. Den långa sjukfrånvaron, från dag 181, har minskat medan den medellånga sjukfrånvaron ökar. Både kvinnor och mäns sjukfrånvaro har ökat under året.

Några avdelningar, såsom Avdelning egen regi och Individ och familjeomsorgen barn och unga, har en trend med minskad sjukfrånvaro. Avdelning egen regi har tidigare haft en trend med ökande sjukfrånvaro, men har nu förbättrade resultat. Satsningen på en extra HR-resurs bedöms ha gett bra resultat. En ökning av sjukfrånvaron finns på Beställaravdelningen, Individ och familjeomsorgen vuxna och Avdelning förskola. Sjukfrånvaron varierar dock mellan de olika enheterna.

Introduktion

Alla nyanställda har erbjudits en förvaltningsövergripande introduktion. Introduktionen har genomförts vid två tillfällen under våren. En utvärdering pågår av den övergripande introduktionen. Utvärderingen sker via enkäter och intervjuer med de anställda som deltog på vårens introduktion.

En arbetsgrupp har förvaltningsledningens uppdrag att ge förslag på hur förvaltningens introduktion av nyanställda kan utvecklas. Arbetsgruppen har inlett arbetet med att kartlägga hur introduktionen går till idag, intervjuar några nya medarbetare och tar del av vad som tidigare gjorts inom detta område i projektet "Attraktiv arbetsgivare". Arbetsgruppen följer också framtagandet av ett stadsgemensamt digitalt introduktionsmaterial som ska lanseras innan sommaren.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Den förvaltningsövergripande samarbetsytan för introduktion, på intranätet, aktualiseras och fullföljs.	2017-01-01	2017-12-31	
 Den lokala samverkansöverenskommelsen revideras.	2017-01-01	2017-12-31	
 Handlingsplanerna för att förbättra arbetsmiljön för socialsekreterare och biståndsbedömare följs upp och det medarbetarnas stödet utvärderas.	2017-01-01	2017-12-31	
 Kompetensbaserad rekrytering används som metod vid all rekrytering.	2017-01-01	2017-12-31	
 Stadens nya personalpolicy tas upp på APT och förankras på alla enheter.	2017-01-01	2017-12-31	
 Systematisk uppföljning av sjukfrånvaro på enhets- och avdelningsnivå sker varje månad.	2017-01-01	2017-12-31	
 Verksamheterna har introduktionsprogram för nyanställda	2017-01-01	2017-12-31	
 Verksamheternas arbete med att införa Arbetsmiljöverkets nya föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö följs upp.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att målet för verksamhetsområdet uppfylls.

För att öka kunskapen om HBTQ-frågor har ett flertal enheter inom avdelning förskola, under perioden, tagit del av utbildningen ”Regnbågsfamiljer i förskola” genom RFSL.

Inom ramen för uppdraget ungas organisering har personal som arbetar i nära kontakt med barn och unga erbjudits utbildningsinsatser. Ett tema har varit hedersrelaterat våld och hedersstrukturer. Fältassistenterna och fritidsgårdspersonalen har även gått utbildning i Machofabriken, som berör maskulinitet och normer kopplade till våld. För att få flickor och pojkar att bli mer medvetna om strukturer och normer som påverkar deras tillvaro kommer personalen framöver att leda gruppverksamhet i form av samtal och övningar.

En strategi för utveckling av förvaltningens fritidsgårdar har presenterats. Prioriterade målgrupper att nå är flickor, ungdomar med funktionsvariationer och HBTQ-ungdomar.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel brukare i dagverksamhet för äldre som inte upplever diskriminering				86 %		100 %	Öka	2017
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering				85 %		100 %	Öka	2017
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering				87 %		100 %	Öka	2017
  Andel brukare som inte upplever diskriminering inom förskolan och familjedaghem				96 %		100 %	Öka	2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnden ska etablera rutiner för att följa upp hbtq-personers upplevelser av verksamheternas utformning och bemötande i enlighet med hbtq-programmet i Stockholms stad	2017-01-01	2017-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska utbilda och säkerställa kompetens om rasism och diskriminering hos chefer och personal som möter invånare. Kommunstyrelsen ska bistå i detta arbete med utgångspunkt i ECCARS tiopunktsprogram	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Flickors och pojkars, kvinnors och mäns rätt till service, stöd, insatser och omsorg tillgodoses utifrån att de är lika värda samt har lika rättigheter.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Flickor och pojkar, kvinnor och män bemöts med respekt oavsett etnisk bakgrund samt ursprung, religion, funktionsvariation, ålder, sexuell läggning och könsidentitet.

Det stöd, omsorg och insatser som ges är fria från diskriminering.

Verksamheterna utarbetar metoder för att kartlägga och analysera diskriminering.

Verksamheterna ökar kunskaperna om antirasism och att arbeta icke-diskriminerande.

Analys

Alla förskolor har upprättat den årliga planen mot diskriminering och kränkande behandling.

En strategi för utveckling av förvaltningens fritidsgårdar har beslutats av nämnden.

Utgångspunkter är att fritidsgårdarna ska vara jämställda och att miljön ska upplevas som trygg. Prioriterade målgrupper att nå är flickor, ungdomar med funktionsvariationer och HBTQ-ungdomar. Att öka ungdomars inflytande och medbestämmande samt att skapa förutsättningar för en meningsfull fritid är centrala målsättningar. Med utgångspunkt i strategin kommer handlingsplaner tas fram med aktiviteter som motsvarar strategins riktning.

Ungdomsmottagningen har under perioden erbjudit gruppverksamhet för transpersoner.

I syfte att utbilda och medvetandegöra medarbetarna om frågor kring rasism samt hur det kan påverka bemötandet av andra har Individ och familjeomsorgen vuxna genomfört en heldag för alla medarbetare med utbildning kring antirasism och normkritik. Uppföljning kommer att göras av om utbildningen lett till förväntat resultat. Inom försörjningsstödet pågår en utbildning kring bemötande och processer, med olika teman som påverkar i yrkesutövningen. Ett arbete har också inletts med en extern observatör som vid besök tittar på om bemötandet är jämställt och jämlikt, utifrån olika kriterier. Diskussioner har under perioder förts löpande inom verksamheterna om människors lika rättigheter, bland annat med stöd av värdekortsfrågor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 För att höja medvetandet om olika funktionsvariationer ska enheterna fortlöpande föra dialog om dessa frågor, inklusive lagen om förbud mot diskriminering i arbetslivet på grund av funktionshinder. Det ska vara möjligt för personer med funktionsvariation att komma ifråga för arbete inom förvaltningen. Förvaltningen ska aktivt arbeta för att öka antalet anställda med funktionsvariation. Detta kan ske genom riktad annonsering och utformande av tjänster	2016-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att målet för verksamhetsområdet uppfylls.

En arbetsgrupp, med deltagare från alla förvaltningens avdelningar, har tillsatts för att bland annat inventera hur arbetet med Barnkonventionen ser ut i dagsläget och för ta fram riktlinjer för hur Barnkonventionen kan implementeras i förvaltningens arbete. Stadens riktlinjer kommer att vara vägledande för arbetet.

En kartläggning har inletts med att inventera behov av utbildning inom området.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnden ska etablera rutiner för arbetet med barnkonsekvensanalyser och barnchecklistor i enlighet med strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad (4.4)	2017-01-01	2017-12-31	
  Nämnden ska etablera rutiner för arbetet med barns delaktighet och inflytande i enlighet med strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad (4.4)	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Flickors och pojkars rättigheter enligt FN:s barnkonvention respekteras i förvaltningens verksamheter.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Flickor och pojkar i förskolan är delaktiga samt har reellt inflytande på verksamhetens innehåll.

Flickors och pojkars åsikter samt behov ska särskilt beaktas vid utredning, genomförande och uppföljning av insatser som barnet berörs av.

Analys

Flera aktiviteter och även en del utflykter inom förskolan har tillkommit som en konsekvens av barnens uttryck och önskemål. Ett utvecklingsområde som framkommit är att mäta barnens upplevelse av delaktighet och reellt inflytande.

För att ytterligare säkerställa barnets rättigheter till insatser och säkra båda vårdnadshavarnas rätt till delaktighet i utredningen har ett nytt arbetssätt införts inom beställarenheten funktionsnedsättning. Försättningsvis kontaktas alltid båda vårdnadshavarna i samband med utredningen.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Barnkonsekvensanalyser genomförs i barnutredningar.	100 %	100 %	100 %		100	100 %		Tertial 1 2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Översyn av omhändertaganden kring barn och unga.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att målet för verksamhetsområdet uppfylls.

Alla medarbetare i förvaltningen har under perioden erbjudits en halvdags utbildning i hedersrelaterat våld.

Indikatorn om antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten visar att färre personer sökt stöd och hjälp hos förvaltningen på grund av våld i nära relation jämfört med samma period förra året. Förvaltningen anser att det är svårt att bedöma värdet av det resultatet. Det saknas kunskap om orsaken till minskningen.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel medarbetare som gått utbildning om att upptäcka barn som upplever våld i nära relation samt hedersrelaterat våld, som anser sig ha fått redskap för att upptäcka och samtala med barn om sin situation						50 %	Tas fram av nämnden	2017
  Andel medarbetare som har genomgått utbildning om att upptäcka våldsutsatthet och konsekvenser av detta inkl särskilt utsatta grupper						50 %	Tas fram av nämnden	2017
  Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten				344 st		210 st	tas fram av nämnden	2017
Analys Under perioden har 50 personer, alla kvinnor, sökt stöd hos Relationsvårdsteamet på grund av våldsutsatthet i nära relation.								

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Det är en minskning från 83 personer under samma period förra året.								

Nämndmål:

Kvinnor och män som bor i stadsdelsområdet är inte rädda för att utsättas för våld i nära relation.

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Allmänheten får information om vart de kan vända sig vid våld i nära relation.

Det finns kunskap inom förvaltningens verksamheter för att kunna identifiera risk för våld i nära relation, utreda behov och erbjuda insatser.

Flickor och pojkar, kvinnor och män, som utsätts för våld i nära relation får de insatser de har rätt till samt behov av.

Kvinnor och män som utövar våld får insatser så att våldet upphör.

Våldet upphör i de familjer som har stöd av socialtjänsten för våld i nära relation.

Analys

Öppna förskolan har under perioden haft flera kvinnliga besökare som berättat att de varit våldsutsatta och att de emellanåt lever i skyddat boende. Personalen har behov av mer kunskaper både om våld i nära relation, om hur våldsutsatta kan få hjälp och vart de kan länkas vidare. Olika utbildningsalternativ ses för närvarande över.

Inom individ och familjeomsorgen vuxna pågår utbildningsinsatser och implementering av arbetet med "Våld i nära relation" och i att använda FREDA-kortfrågor. Frågor kring våld i nära relation ställs i utredningsskedet och FREDA-kortfrågor ska användas när förändringsplaner görs och inom missbruksvården.

För att utveckla kunskaperna och förankra rutiner kring ärenden där det bedöms finnas risk för våld i nära relationer har en arbetsgrupp bildats inom beställarenheten äldre.

För att förtydliga uppdragen för Relationsvårdsteamet, kopplat till vuxna, flyttar verksamheten organisatoriskt till Individ och familjeomsorgen vuxna, Mottagningsenheten för vuxna. Flytten sker successivt från maj och ska vara slutförd i september.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nämndens verksamheter ska implementera stadens program om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att målet för verksamhetsområdet uppfylls.

För att möjliggöra delaktighet för den enskilde brukaren har en rad insatser genomförts såsom att utbilda personal i arbetsmetoder, utveckla rutiner och stödinsatser. Medarbetare har också fått handledning med fokus på brukarens behov. Detta har gjorts inom ramen för uppdraget för den metodutvecklartjänst som har permanentats under perioden.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				91 %		91 %	89 %	2017
● Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				80 %		80 %	77 %	2017
● Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att stadens inne och utemiljö är tillgänglig och användbar. (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				66 %		66 %	tas fram av nämnd en	2017
● Andel personer som upplever att de varit delaktiga i upprättandet av genomförandeplaner				80 %		81 %	79 %	2017
● Andelen personer med funktionsnedsättning som upplever att de har en fungerande bostad (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				81 %		86 %	tas fram av nämnd en	2017

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				88 %		94 %	91 %	2017
  Nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				91 %		91 %	87%	2017
  Nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				94 %		94 %	90 %	2017
  Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				88 %		93 %	87 %	2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna göra en översyn av dagliga verksamheters arbete mot arbetsmarknaden för deltagarna. Där ingår resursfördelningen samt samverkan mellan arbetsrehabiliterande insatser.	2017-01-01	2017-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda i vilken form hälso- och sjukvården inom LSS ska bedrivas i staden efter att projektiden går ut	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsvariation upplever god livskvalitet samt har full delaktighet i samhället.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsvariation är nöjda, trygga samt har inflytande och kan påverka sin vardag.

Analys

Som ett led i att utveckla utbudet av aktiviteter för att möta intresset och skapa nöjdhet hos brukare i daglig verksamhet har en foto- och filmcirkel startats. Samarbete har även påbörjats

mellan daglig verksamhet och Stureby vård- och omsorgsboende inom fyra olika områden: skapande verksamhet, trädgårdsarbete, fotografisk utsmyckning av entrékorridor och valborgsfirande.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel inom omsorgen om funktionsnedsatta som tycker att de blivit bemötta på ett bra sätt när de träffat en biståndshandläggare.				79 %		80 %		2017
 ♀ Andel kvinnor och män inom omsorgen om funktionsnedsatta som tycker att de blivit bemötta på ett bra sätt när de träffat en biståndshandläggare.						80 %		2017
 ♀ Andelen nöjda omsorgstagare – funktionsvariation						93		2017
 ♀ Andelen omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs - funktionsvariation						85		2017
 ♀ Andelen trygga omsorgstagare – funktionsvariation						94		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Avdelning egen regi ska kartlägga och utveckla utbudet av aktiviteter på de egna dagliga verksamheterna för att möta intresset hos yngre brukare.	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen ska verka för en mångfald av boendeformer och olika typer av eget boende för att möta vitt skilda behov bland personer med funktionsvariation.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Kvinnor och män, flickor och pojkar har tillgång till förvaltningens verksamheter och parkmiljöer oavsett funktionsförmåga.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Förvaltningen arbetar aktivt med att utveckla parkmiljöer som är tillgängliga för målgrupper med olika funktionsvariationer.

Tillgängligheten till förvaltningens verksamheter är god.

Analys

Lokal- och stadsmiljöenheten har under perioden genomgått en kurs i tillgänglighet för att utvecklas i arbetet med att tillgängliggöra stadsmiljön.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla har goda förutsättningar att kommunicera med personal inom förvaltningen.	2017-01-01	2017-12-31	
 Bevakning och uppföljning av att belysning, snöröjning och halkbekämpning fungerar på de vägar som förvaltningen ansvarar för ska ske.	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen bygger bort enkelt avhjälpna hinder i sina lokaler och i stadsmiljön.	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen säkerställer att alla gång- och cykelvägar är tillgängliga.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att målet för verksamhetsområdet uppfylls.

Tillsammans med boende och andra aktörer, internt och externa har förvaltningen under perioden arbetat med de förslag på åtgärder för ökad trivsel och trygghet i Östberga som kom fram i dialogarbetet under hösten 2016. Under våren har det till exempel gjorts en förstudie av det all-aktivitetshus som föreslås ligga centralt vid torget i Östberga.

För att öka ungas inflytande planeras ett ungdomsråd som ska ge ungdomar möjlighet att påverka utvecklingen av stadsdelsområdet samtidigt som förvaltningen och nämndens politiker får tillgång till ungas åsikter inom aktuella frågor.

En inkluderingslots anställdes under våren. Inkluderingslotsen har två huvuduppgifter; att vara länken till de som är nyanlända i stadsdelsområdet och länka till både förvaltningen samt civilsamhället samt utbilda kvinnor till stadsdelsmammor.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel stockholmare som har förtroende för stadsdelsförvaltning i det område där de bor							Faststäl ls 2017	2017
Analys Årsmål för indikatorn ska enligt beskrivningen fastställas i tertialrapport 2.								
 Andel stockholmare som vet hur de kan							Faststäl ls 2017	2017

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
♀ påverka beslut som rör deras närmiljö								
Analys								
Årsmål för indikatorn ska enligt beskrivningen fastställas i tertialrapport 2.								
■ ♀ Andel stockholmare som är aktiva inom civilsamhällets organisationer							Faststäl ls 2017	2017
Analys								
Årsmål för indikatorn ska enligt beskrivningen fastställas i tertialrapport 2.								

Nämndmål:

Nyanlända flyktingar, flickor och pojkar, kvinnor och män, i Enskede-Årsta-Vantör, erbjuds socialt stöd för förbättrad inkludering

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Nyanlända har:

Kännedom om det lokala föreningslivet och får stöd i att länkas till dessa utifrån intresse

Kännedom om förskolor och öppna förskolor i området

Kännedom om den lokala fritidsverksamheten

Kännedom om förvaltningens feriejobbsverksamhet

Analys

En inkluderingslots anställdes under våren. Inkluderingslotsen har två huvuduppgifter; att vara länken till de som är nyanlända i stadsdelsområdet och länka till både förvaltningen samt civilsamhället och att utbilda kvinnor, som i dagsläget har försörjningsstöd, till stadsdelsmammor. Stadsdelsmammorna ska arbeta i sitt närområde med att ge samhällsinformation och vägledning till de boende i området.

Ensamkommande barn och ungdomar som har uppehållstillstånd informeras av socialsekreterare om sina möjligheter till feriejobb.

Fältassistenter har under perioden informerat nyanlända ungdomar i stadsdelsområdet om sommarjobb. Många ungdomar visade stort intresse, ställde frågor och efterfrågade samt fick hjälp med ansökningsprocessen.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal nyanlända kvinnor och män som länkas till verksamhet								2017
Analys Målvärde anges vid tertialrapport 2.								
 Antal personliga kontakter mellan inkluderingslots och nyanlända								2017
Analys Målvärde anges vid tertialrapport 2.								

Nämndmål:

Stockholm är en demokratisk stad där kvinnor och män som bor i stadsdelsområdet har inflytande

Uppfylls helt

Förväntat resultat

De boendes åsikter och tankar tas tillvara i utvecklingsarbetet av stadsdelsområdets parkmiljöer.

Förvaltningen arbetar kreativt med olika former att möta invånare för att samla in deras tankar och åsikter.

Vid utveckling av parkmiljöer så beaktas tillgänglighetsbehov för målgrupper med olika funktionsvariationer.

Enkelt avhjälpna hinder byggs bort.

Analys

Tillsammans med boende och andra aktörer, internt och externa har förvaltningen under perioden arbetat med de förslag på åtgärder för ökad trivsel och trygghet i Östberga som kom fram i dialogarbetet under hösten 2016.

Under våren har det gjorts en förstudie av det all-aktivitetshus som föreslås ligga centralt vid torget i Östberga. Förstudien omfattar i vilken form all-aktivitetshuset kan drivas, hur det ska finansieras, var det kan ligga samt om det kan dela lokaler med andra verksamheter.

Kulturnämndens beslut om Stockholms stadsbiblioteks strukturplan 2017-2020, som antogs i mars, pekar på att förslaget om ett bibliotek i Östberga kan bli verklighet. Fokus ligger nu på att utreda möjligheten till etablering i samverkan med andra aktörer i området.

Det finns behov av bättre information och kommunikation om vad som händer i Östberga, särskilt inom Samverkan Östberga, och om stadsbyggnadskontorets planer för centrum samt nya bostäder. Därför undersöker förvaltningen under våren förbättringsmöjligheter.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ansöka om bidrag från digital förnyelse för att inrätta en digital föreningstavla eller liknande	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen utvecklar metodstöd för utvärdering av medborgarförslag utifrån ett jämställdhets- och barnperspektiv.	2017-01-01	2017-12-31	
 Inventera tillgången till föreningslokaler i stadsdelsområdet.	2017-01-01	2017-12-31	
 Revidering av riktlinjerna för föreningsbidrag	2017-01-01	2017-12-31	
 Samarbete med Idrottsförvaltningen om jämställda, attraktiva och trygga motionsplatser samt träffpunkter	2017-01-01	2017-12-31	
 Stärka och formalisera intern samverkan	2017-01-01	2017-12-31	
 Undersöka möjligheten att inrätta ett föreningsråd.	2017-01-01	2017-12-31	
 Uppmärksamma föreningar och föreningsledares goda arbete ex genom en utmärkelse för "eldsjälar".	2017-01-01	2017-12-31	
 Utifrån medborgardialogsarbete i Östberga under 2016 utreda förslag från invånarna. Ska ske tillsammans med Trafikkontoret, SISAB, Svenskabostäder, Idrottsförvaltningen, Kulturförvaltningen, Utbildningsförvaltningen.	2017-01-01	2017-12-31	
 Utveckla användandet av informationskanaler som exempelvis sociala medier	2017-01-01	2017-12-31	
 Utveckla hanteringen av medborgarförslag och synpunkter	2017-01-01	2017-12-31	
 Utveckla ungdomsdemokratin och ungdomars inflytande	2017-01-01	2017-12-31	
 Öka och stärka samarbetet med föreningslivet genom till exempel gemensamma utbildningar	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att målet för verksamhetsområdet uppfylls.

Någon upphandling har inte genomförts under perioden där det varit relevant att ställa krav utifrån miljöhänsyn och sociala hänsyn.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp	62 %			65 %	65 %	65 %	Tas fram av nämnden	Tertial 1 2017
  Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram						100 %	80%	2017

Nämndmål:

Den offentliga upphandlingen utgör ett strategiskt verktyg för utveckling av verksamheterna i hållbar riktning

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Förvaltningens offentliga inköp kännetecknas av högt ställda kvalitetskrav och effektivt resursutnyttjande.

I upphandlingarna beaktas miljöhänsyn och sociala hänsyn, där det är motiverat samt förväntas ge effekt.

Alla upphandlingar och inköp genomförs med utgångspunkt i Stockholms stads program för upphandling samt inköp. Arbetet struktureras i enlighet med tillämpningsanvisningen.

Analys

Den 1 mars återgick daglig verksamhet LSS Kombi Café och Dalens utegrupp från entreprenad till drift i egen regi. Gruppbostäderna socialpsykiatri Dalen och Hagsätra övergick från entreprenad till intraprenad.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Aktiviteter, roller, mandat och ansvar i inköpsprocessen förtydligas genom en processbeskrivning	2017-01-01	2017-12-31	
	Ett förvaltningsgemensamt arbetssätt för prioritering och genomförande av avtalsförvaltning implementeras.	2017-01-01	2017-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Totalt för året prognostiseras nettokostnaderna till 2 331,1 mnkr. För kostnaderna prognostiseras totalt 2887,2 mnkr och för intäkterna 556,1 mnkr. Prognosen inkluderar beräknade prestationsförändringar och begärda budgetjusteringar om 34,0 mnkr.

Årsprognosen visar underskott om 11,9 mnkr före resultatöverföringar och ingen avvikelse mot budget efter resultatöverföring. Resultatenheterna prognostiserar underskott och beräknar att använda 11,9 mnkr ur resultatfonderna. Underskotten för resultatenheterna beror i huvudsak på minskad beläggning inom hemtjänst, vård och omsorgsboende samt färre inskrivna barn i förskolan än beräknat under hösten. För investeringar prognostiseras ingen avvikelse mot budget.

Det ekonomiska läget är ansträngt och underskott prognostiseras inom individ- och familjeomsorg om 24,0 mnkr och omsorg om personer med funktionsnedsättning med 8,9 mnkr. Förvaltningen jobbar med underskottet inom individ- och familjeomsorg med stöd från stadsledningskontoret och en extern konsult. Inom funktionsnedsättning och äldreomsorg beräknas kostnaderna för persontransporter, till följd av ett nytt avtal fr.o.m. 1 januari, öka med 21,5 mnkr till totalt 34,8 mnkr. En budgetjustering om 9,8 mnkr har erhållits från kommunstyrelsen men verksamheten har inte kunnat parera hela kostnadsökningen och ett prognostiserat underskott om 8,9 mnkr redovisas inom funktionsnedsättning.

Underskotten uppvägs av överskott inom övriga verksamhetsområden.

Verksamhet, netto mnkr	Budget*	Bokfört 30/4	%	Prognos årsutfall	Avvikelse före res.fond	Förändr res.fond**	Avvikelse efter res.fond	AvvikelseVB 2016
Nämnd och administration	55,6	18,9	34,0%	55,1	0,5	0,0	0,5	-0,7
Individ- och familjeomsorg	257,8	103,0	40,1%	281,8	-24,0	0,0	-24,0	-36,1
varav socialpsykiatri	63,5	21,9	34,5%	63,5	0,0	0,0	0,0	6,1
Stadsmiljö	28,5	6,0	20,9%	27,5	1,0	0,0	1,0	1,8
varav räntor, avskrivningar	10,7	3,1	29,0%	10,7	0,0	0,0	0,0	1,8
Förskola	550,1	170,6	31,0%	544,0	6,1	5,3	11,4	14,7
Äldreomsorg	765,9	249,0	32,4%	756,3	9,6	5,7	15,3	18,7
Funktionsnedsättning	421,0	139,8	32,5%	430,8	-9,8	0,9	-8,9	0,1
Fritid och kultur	53,7	12,6	23,5%	52,7	1,0	0,0	1,0	1,7
Arbetsmarknadsåtgärder	23,7	5,7	23,9%	22,7	1,0	0,0	1,0	1,8
Ekonomiskt bistånd	152,7	37,5	24,5%	150,0	2,7	0,0	2,7	0,6
varav handläggning	38,9	13,8	35,4%	38,9	0,0	0,0	0,0	0,5
Summa	2 309,0	746,1	32,2%	2 320,5	-11,9	11,9	0,0	2,6
Investeringar	36,1	-1,6	-4,3%	36,1	0,0	0,0	0,0	1,9
Investeringar inventarier	7,2	0,5	6,5%	7,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringar	43,3	-1,1	-2,5%	43,3	0,0	0,0	0,0	1,9

*Budget inkl förväntade prestationer och budgetjusteringar.

**(-) enheterna har överskott och lämnar till fonden, nämndens resultat minskar. (-) enheterna har överskott och lämnar till fonden, nämndens resultat minskar.

Riktvärdet för april är 33,3 procent. I ovanstående tabell, i kolumnen Bokfört 30/4 ingår periodiserade kostnader och intäkter med netto 53,8 mnkr. Periodiseringar har gjorts i ekonomisystemet, i enlighet med anvisningar för månadsbokslut. Kostnader periodiseras till största del på eftersläpning av framför allt vård- och omsorgsfakturor. Intäkter periodiseras i huvudsak för erhållna statliga medel samt projektmedel som ännu inte förbrukats.

Efter att nämnden beslutade om verksamhetsplan för 2017 har kommunstyrelsen och kommunfullmäktige beslutat om nedanstående budgettillägg.

Driftverksamhet	Budgetjustering 2017
Hemlösa	1,2
Persontransporter	9,8
Giffri förskola	0,7
Demokrati- och utvecklingsmedel	3,7
Internränta investeringar	-0,9
Totalt	14,5

Investeringar	Budgetjustering 2017
Klimatinvesteringar	18,1
Totalt	18,1

Kommentarer per verksamhetsområde

Administration

Administrationen prognostiserar ett överskott om 0,5 mnkr vilket till beror på minskade personalkostnader.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen prognostiserar ett underskott efter resultatöverföring motsvarande 24,0 mnkr.

Underskottet avser i sin helhet avdelningen för barn och unga. Prognosen förutsätter att årskostnaderna sjunker med 7,6 mnkr utifrån nuvarande nivå. Underskottet avser i huvudsak placeringskostnader både på institutioner och i familjehem. En försvårande omständighet för en säker prognos är den osäkerhet som finns för ersättningssystemet för ensamkommande barn. Med anledning av de kommande ersättningsreglerna finns risk att alla kostnader kring ensamkommande flyktingbarn inte blir täcka av intäkter från Migrationsverket. Förvaltningen har under våren förhandlat ner priserna med de företag som inte ingår i ramavtalet för att dessa inte ska överstiga den nya lägre ersättning som kommer att gälla från 1 juli 2017. Staden har gjort en ny ramavtalsupphandling av boenden där ersättningsnivåerna är anpassade till Migrationsverkets nya priser.

Det pågår en extern granskning av avdelningens ekonomi och arbetssätt. En första analys har

presenterats för avdelningens chefer och biträdande chefer. Utifrån analysen har ett antal områden identifierats som förbättringsområden. Under maj månad kommer arbetsgrupper bildas och för respektive område kommer mål och aktiviteter att formuleras både på kort och lång sikt. Områdena handlar om intern budgetering, mottagning till utredning, från extern placering till hemmaplan, från jourhem till familjehem samt utveckla/använda öppenvården. Avdelningen barn och unga ser över möjligheten att starta ett stödboende för ungdomar. Även området förhandling/avtal kommer att belysas utifrån analysens resultat samt tidigare förfrågan från nämnden. Den handlingsplan som formuleras kommer att följas upp regelbundet inom avdelningen.

Totalt har 32 flickor och 39 pojkar haft en extern placering under perioden januari till och med april exklusive ensamkommande flyktingbarn. För de 184 ensamkommande barnen som har en extern placering är 165 pojkar och 19 flickor.

Avdelningen för vuxna prognostiserar en budget i balans men det finns risk för kostnadsökning för placeringar inom Relationsvårdsteamet. Totalt har 91 män och 26 kvinnor haft extern placering på institution till exempel HVB, jourhem med mera, under perioden januari till och med april. Under samma period har 31 män och 6 kvinnor haft insatsen härbärge.

Socialpsykiatri

Verksamhetsområdet prognostiserar en budget i balans. Första mars skedde återtagandet av två gruppboenden Hagsätra och Dalen till kommunal regi vilket nu i april ger en något osäker prognos för utförarna.

Stadsmiljö

Stadsmiljö prognostiserar ett överskott om 1,0 mnkr. Detta motsvarar den buffert som avsattes i budget för att täcka andra verksamheters eventuella underskott.

Förskola

Förvaltningen beräknar ett överskott efter resultatöverföring om 11,4 mnkr. Överskottet består i huvudsak av medel som reserverats i budget 2017 för andra verksamheters eventuella underskott samt beräknad tilldelning av barnomsorgsgarantimedel. Resultatenheterna prognostiserar att använda 5,3 mnkr ur resultatfonderna. Uttaget ur fond beror dels på lägre antal inskrivna barn i relation till högre personalkostnader, men även på planerade utbildningsinsatser som ska genomföras under året. Översyn pågår av möjliga insatser för att minsta uttaget ur fond. Ersättning för barnomsorgsgarantin förväntas bli 3,7 mnkr.

Andel förskollärare minskade under 2016 på grund av ändrade regler för mätning. Förvaltningen arbetar med att öka andelen under 2017. Ökade personalkostnader kan väntas till följd av höjt nämndmål för andel förskolelärare.

Förvaltningen bedömer att barnomsorgsgarantin kommer att uppfyllas under året.

Behovet av platser inom förskolan ses kontinuerligt över och bedöms kunna tillgodoses inom stadsdelsområdet.

Äldreomsorg

Verksamheten beräknar ett överskott om 15,3 mnkr efter resultatöverföring. Före resultatöverföring är överskottet 9,6 mnkr. Resultatenheterna och intraprenaderna

prognostiserar underskott och beräknar att minska sina fonder med cirka 5,7 mnkr.

Överskottet beror främst på minskat vård- och omsorgsbehov och räcker för att hålla de 13,0 mnkr avsatta i budgeten för eventuella underskott inom andra verksamheter. Antal personer med beviljade insatser inom både äldreboende och servicehus understiger budgeten. Antal utförda hemtjänsttimmar är högre än budgeterat.

Hittills i år har beställaren belastats med ca 0,8 mnkr för tomgångshyror. Tomma lägenheter inom servicehusen avser 38,5 % av dessa kostnader. I prognosen för året ingår tomgångshyror med ca 3,1 mnkr.

Kostnaderna för turbundna resor/persontransporter beräknas öka med 4,8 mnkr i jämförelse med 2016. Ett nytt avtal för resor trädde ikraft den 1 januari 2017. En kompensation för kostnadsökningen har erhållits från kommunstyrelsen om 1,8 mnkr.

Utförarenheternas underskott återfinns i huvudsak inom vård och omsorgsboenden och beror på förhållandevis låg beläggning. Hittills i år har boenden och servicehus i egen regi en beläggning på ca 91 %. Det innebär att ca 63 av 735 platser har stått tomma.

Hemtjänstenheterna fokuserar på att öka utförandegraden för komma till rätta med underskotten. I snitt är andelen utförda timmar av beviljade timmar 82,3 % hittills i år. Utförarna gör schemaändringar och hushåller med personalresurserna i syfte att anpassa kostnaderna till intäkter.

Utförarenheterna har beviljats stimulansmedel med 13,2 mnkr för ökad bemanning. Ytterligare 4,3 mnkr har beviljats i år, främst för kompetensutveckling inom demensvård.

Nyckeltal	Snitt 2016	Budget 2017	Snitt jan t.o.m. mars	Varav kvinnor	Varav män
Vård- och omsorgsboende, antal månadspersoner	567	530	518	71%	29%
Servicehus, antal månadspersoner	296	270	260	66%	34%
Hemtjänst, utförda dagtimmar	49 742	43 034	43 707	71%	29%

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

För hela verksamhetsområdet prognostiseras ett underskott om 8,9 mnkr efter resultatöverföring.

Beställarenheten prognostiserar ett underskott om 17,4 mnkr. Underskottet finns till största del på det tilldelade fasta anslaget som ska täcka kostnader för insatser enligt socialtjänstlagen. Underskottet uppvägs till viss del av ett överskott om 8,5 mnkr för gemensamma kostnader.

Kostnaderna för turbundna resor beräknas öka med 16,7 mnkr i jämförelse med 2016. Ett nytt avtal för resor trädde i kraft den 1 januari 2017. Efter kompensation från kommunstyrelsen om 8,0 mnkr kvarstår ett underskott om 8,7 mnkr som inte kan finansieras inom budgetramen för det fasta anslaget.

Resultatenheterna prognostiserar ett underskott om 0,9 miljoner kronor.

Fritid och kultur

Förvaltningen beräknar ett överskott om 1,0 mnkr vilket är den summa som avsattes i budget 2017 för att täcka andra verksamheters eventuella underskott.

Ekonomiskt bistånd

Totalt prognostiseras ett överskott om 2,7 mnkr som främst beror på att antal bidragshushåll minskar och det utbetalade bidraget sjunker.

Nyckeltal	Snitt 2016	Dec 2016	Jan	Feb	Mars prel
Antal bidrags-hushåll	1 297	1 239	1 166	1 166	1 155
Antal ungdomar <25 år	121	106	109	109	107
Utbetalt bidrag, mnkr	11,5	11,15	10,83	10,94	10,88
Utbetalt bidrag för boendekostnad, mnkr	0,8	0,76	1,03	0,91	0,8
Medelbidrag, kronor	8 654	8 998	9 288	9 383	9 420

Arbetsmarknadsåtgärder

Prognosen för arbetsmarknadsåtgärder visar ett överskott om 1,0 mnkr. Förvaltningen beräknar kunna erbjuda ca 950 ungdomar feriearbete under sommaren samt ca 300 ungdomar under höst- jullov, totalt 1 250 ungdomar. Detta beräknas kosta 17,0 mnkr inkl. pension till ferieungdomarna, projektledare till sommarfestivalen samt extra administrativ hjälp.

Resultatenheter

Inom stadsdelsnämnden finns 24 resultatenheter. Ett sammantaget överskott om 54,2 mnkr fördes över från 2016. För årets resultat prognostiserar resultatenheterna ett underskott och beräknar använda 11,9 mnkr ur fonderna och därmed beräknas 42,3 mnkr föras över till 2018.

Resultatenhetens namn	Fond 2016	Prognos 2017	Beräknad fond till 2018
Förskolor			
Snösätra förskolor	1 352	284	1 636
Rågsved 1 förskolor	3 278	-344	2 934
Rågsved 2 förskolor	2 021	73	2 094
Örby förskolor	1 411	-1 670	-259
Högdalens förskolor	272	115	387
Hagsätra 2 förskolor	1 880	0	1 880
Förskoleområde Dalens förskolor	827	-513	314
Förskoleområde Årsta 2	1 531	-936	595
Förskoleområde Enskede gårds förskolor	2 160	-925	1 235
Förskoleområde Östberga	1 657	-1 207	450

Resultatenhetens namn	Fond 2016	Prognos 2017	Beräknad fond till 2018
Förskoleområde Blåsuts förskolor	1 604	-132	1 472
Förskoleområde Årsta 3	1 021	736	1 757
Förskoleområde Stureby	460	-728	-268
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning			
Gruppbostäder Enskede-Årsta-Vantör	6 368	203	6 544
Assistansenheten	7 168	-1 026	6 142
Daglig verksamhet	945	-98	847
Socialpsykiatri	2 019	0	2 019
Äldreomsorg			
Stureby vob, intraprenad	5 340	-1 900	3 440
Mårtensgården, intraprenad	1 511	-1 370	141
Kostenheten, intraprenad	3 138	50	3 188
Bandhagen Högdalen hemtjänst	1 914	-1 000	914
Enskede hemtjänst	1 961	-2 630	533
Stureby hemtjänst	-270	300	
Enskede nya shus	2 100	-2	2 098
Rågsveds shus	2 488	-319	2 169
Summa	54 155	-13 039	42 262

Förskola

Från 2016 har ett överskott om 19,5 mnkr överförts till 2017. Förskolorna planerar att använda totalt ca 5,3 mnkr ur resultatfonderna under året och därmed beräknas ca 14,2 mnkr föras över till 2018.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Från 2016 har ett överskott om 14,5 mnkr överförts till 2017. Enheterna prognostiserar att totalt minska fonden med 0,9 mnkr. Överföringen till 2018 beräknas då bli 13,6 mnkr.

Socialpsykiatri

Ett överskott om 2,0 mnkr fördes över från 2016 till 2017. Enheterna planerar inte att använda resultatfonden under detta år och beräknar föra över 2,0 mnkr till 2018..

Äldreomsorg

Ett överskott om 18,2 mnkr fördes över från 2016. Enheterna planerar att använda 5,7 mnkr under året och därmed beräknas ca 12,5 mnkr föras över till 2018

Investeringar

Nedan redovisas samtliga investeringsprojekt. RE 17 avser reinvesteringsmedel beviljade 2017. Klimatinvesteringarna uppgår 2017 till 18,1 mnkr. För 2017 prognostiseras ingen avvikelse mot budget.

Stadsmiljöprojekt	Budget	Årsprognos
Backen i Östberga	3,00	3,00
Vättersdälden	3,10	3,10
Egna parkinvesteringsmedel 2017	5,60	5,60
LUP-åtgärder	3,00	3,00
Bandängen	0,50	0,50
Rågdalen	0,80	0,80
RE 17 Övrig utrustning	1,00	1,00
RE 17 Parkvägar	1,00	1,00
Klimatinvestering Installation av industriavfallskvarnar förskola	0,40	0,40
Klimatinvestering LOD åtgärder i parkmark	1,00	1,00
Klimatinvestering utbyte av gamla energiförbrukande ventilationsaggregat	1,60	1,60
Klimatinvestering utbyte av äldre vitvaror förkola	1,10	1,10
Klimatinvestering utbyte av äldre vitvaror samt belysning KFD	0,10	0,10
Klimatinvestering utbyte av äldre vitvaror egen regi	1,10	1,10
Klimatinvestering LED belysning förkola	5,40	5,40
Klimatinvestering trädplantering samt örtängar på parkmark	1,50	1,50
Klimatinvestering LED belysning egen regi	1,50	1,50
Klimatinvestering främja cykling som transportmedel	3,00	3,00
Klimatinvestering skräpkorgar med solcellskomprimering	1,40	1,40
Summa stadsmiljöprojekt	36,1	36,1
Inventarier och maskiner	3,2	3,2
SUMMA	39,3	39,3

Förvaltningen befarar att budgeten om 3,2 mnkr för inventarier och maskiner inte kommer att räcka under 2017. Budgetjustering begärs därför med 4,0 mnkr.

Omslutningsförändringar

Omslutningsförändringar föreslås med ytterligare 87,1 mnkr. Det avser ökade intäkter från Migrationsverket för ensamkommande barn med 16,3 mnkr samt 13,6 mnkr som avser intäkter från Migrationsverket inom ekonomiskt bistånd. Inom äldreomsorgen föreslås omslutningsförändringar med 30,0 mnkr vilket avser försäljning till andra förvaltningar och kommuner, stimulansbidrag med 17,5 mnkr och för mat och hyresavgifter med 9,7 mnkr.

Budgetjusteringar

Budgetjustering begärs med 2,9 mnkr för ombyggnation till ett LSS boende i Svedmyra. Fördelningen av medlen är förprojektering 0,5 mnkr, beställarstöd 0,1 mnkr, särproduktionskostnad 1,8 mnkr och 0,5 mnkr avser startkostnad.

Nämnden har erhållit en budget om 3,2 mnkr för investeringar i maskiner och inventarier. Prognosen visar att budgeten kommer att förbrukas för återanskaffningar av inventarier i den ordinarie verksamheten. Under året kommer cirka 13 nya förskoleavdelningar utrustas med inventarier. Budgetjustering begärs därför om 4,0 mnkr för investeringar i maskiner och inventarier.

Budgetjustering begärs om sammantaget 12,0 mnkr för kompetensutvecklingssatsningar enligt bilaga 06a och 06b. Fördelningen av medlen är IoF barn och unga 5,2 mnkr, IoF vuxna 3,9 mnkr, äldreomsorgen 1,7 mnkr, funktionsnedsättning 0,8 mnkr och social psykiatri 0,4 mnkr.

Synpunkter och klagomål

Avdelning	Förskola	KFD	lof BoU	loF vuxna	Egen regi	Beställaravd
Antal beröm	253	170	10	3	75	2
Antal synpunkter/klagomål inlämnade av						
Brukare	66	110	1	12	47	
Anhörig	6	0	3	5	68	8
Annan	0	1	0	1	19	
Summa	72	111	4	18	134	8
Kategorier						
Bemötande	13	0	0	5	20	4
Tillgänglighet	5	104	1	9	8	
Kontinuitet	5	0	0	0	5	
Kompetens	1	0	0	2	1	1
Brister i information	14	0	1	1	16	2
Utebliven/försenad insats	3	0	0	4	19	
Felaktigt utförd insats	7	0	0	1	21	
Felaktigt beslut	2	0	2	1	1	
Fysisk miljö	10	7	0	0	7	
Annat	8	0	0	1	29	2

Avdelning förskola

Samtliga klagomål/synpunkter har återkopplats av verksamheterna till den som framfört dessa och de flesta har även behandlats på förskolornas APT eller i andra dialoger med berörd personalgrupp/medarbetare. Återkoppling har skett personligen vid möte eller via e-post/telefon/brev. Exempel på åtgärder som genomförts är diskussion med personal om bemötande och gemensamma förhållningssätt, genomgång och förtydligande av rutiner och handlingsplaner, översyn av organisation, tydligare information till föräldrarna.

Avdelning kultur, fritid och demokrati

De allra flesta klagomål som inkommit har rört förseningen av upprustningen av klätterställningen i Bandängens parklek. Samtliga har besvarats med information om att problemet är väderberoende. Andra klagomål som inkommit har rört öppna förskolans öppettider samt önskemål om babyöppet. Det senare har lett till ändrat schema och flera nya besökare med baby. RCC har mottagit klagomål från besökare angående lokalbrist, ersättningslokal är nu tillgänglig.

De beröm som inkommit har handlat om personalens bemötande, positiva upplevelser av genomförda utbildningar, uppskattade och trygghetsskapande aktiviteter samt att verksamheterna når fram till målgrupper som av andra aktörer anses svåra att nå.

Individ och familjeomsorgen barn och unga

Inom barn och unga, främst utredningsenheten, inkommer det relativt ofta synpunkter/klagomål i de ärenden som leder till tvingande åtgärder och där föräldrarnas omsorgsförmåga ifrågasätts i utredningen. Klagomålen kan även handla om att det är svårt att nå sin socialsekreterare eller dennes chef. Det har även inkommit beröm till de olika enheterna, och främst till en medarbetare som under perioden gått i pension. Berömmen handlar främst om att brukarna fått ett trevligt och respektfullt bemötande.

Individ och familjeomsorgen vuxna

Samtliga klagomål har återkopplats till den som klagat. De flesta klagomål har handlat om att personen inte fått tag på sin socialsekreterare. Genomgångar har gjorts av vikten av att hänvisa sin telefon vid frånvaro. En rutin har också skapats där beredskapsteamet pratar in meddelande på socialsekreterarnas röstbrevlåda vid längre frånvaro. I ett par fall har byte av socialsekreterare skett.

Beställaravdelningen

Klagomål har handlat om missförstånd mellan närstående och handläggaren, som klarats ut. Klagomål gällande brister i bemötande har hanterats genom samtal med berörda medarbetare.

Två klagomål har inkommit gällande privata utförare. Dessa har handlat om bristande personalkontinuitet, bristande omsorg och bemötande från personal och ledning.

Personalkontinuiteten har setts över så att samma personal utför insatserna hos den aktuella brukaren. gällande missnöjet med omsorg och bemötande valde brukaren att byta boende. Det boende som klagomålet riktades mot har återkopplat att situationen var en helt annan mot den som närstående framfört och att deras förord av en utomstående god man kan ha påverkat.

40 synpunkter/klagomål gällande entreprenad driven verksamhet har kommit till biståndshandläggarnas kännedom. Flertalet har handlat om brister i information, tillgänglighet och synpunkter på den fysiska miljön. De synpunkter som gällt den fysiska miljön avsåg slitna ytskikt i lokalerna, brister i städning av lägenheter inför inflyttning av ny boende. Kontaktmanuppgiften har förtydligats, anhörig har informerats att de ska kontakta berörd kontaktman vid brister i lägenheterna. Dessutom har brister i information vid introduktion av ny boende och vid byte av personal påtalats. Verksamheten har sett över rutinerna för introduktion och vid byte av personal.

Avdelning egen regi

Avdelning egen regis enhetschefer har under perioden återkopplat till den som framfört klagomålet och följt upp den aktuella brukarens situation utifrån klagomålen. Vidare har enheterna tagit upp klagomålen i sina personalgrupper och åtgärdat beroende på vad klagomålen handlat om. Exempel på detta kan vara att rutiner ses över och revideras.

Brukare och anhöriga har också framfört beröm till enheterna, bland annat gällande bemötande, nöjdhet kring utförandet av insatser och att brukarna känner sig trygga med personalen.

Avdelningens kostenheter får in beröm dagligen i restaurangen